

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SIERADZU**
ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 52 98-200 Sieradz

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU SIERADZKIEGO
W 2018 ROKU**

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM	4
II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	10
III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU ...	22
IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ	28
V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	40
VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY	45
VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI	48
VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	49
IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	54
X. PODSUMOWANIE	55

Ocena stanu sanitarnego powiatu sieradzkiego w roku 2018 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM

W 2018 roku sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2017 r. uległa zmianie. Nastąpił wzrost zachorowań na niektóre choroby zakaźne, co ilustruje przedstawiona poniżej tabela

Jednostka chorobowa		Powiat sieradzki			
		2017		2018	
		Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelloza	Zatrucie pokarmowe	30	25,21	22	18,57
	Zatrucie pokarmowe pozajelitowe	2	1,68	1	0,84
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		2	1,68	49	41,37
Czerwonka bakteryjna/shigelioza/		-	-	-	-
Zatrucie jadem kielbasianym/botulizm/		-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe/rotawirusy/		120	100,85	31	26,17
Krzusiec		51	42,86	10	8,44
Odra		-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	-
Ospa wietrzna		412	346,24	568	475,29
Świnka		2	1,68	4	3,38
Płonica		10	8,4	16	13,51
Borelioza		17	14,29	10	8,44
Porażenie wiotkie dzieci do 15 lat		-	-	-	-
Tęžec		-	-	-	-
Szczepienia p/k wściekliznie		16	13,45	14	11,82
Zachorowania grypopodobne		11960	10051,01	16728	14121,82
Grypa		1	0,84	5	4,22
Zapalenie opon mózgu - rdz.	Meningokokowe	1	0,84	1	0,84
	bakteryjne	1	0,84	1	0,84
	wirusowe	1	0,84	4	3,38
	Inne i nieokreślone	1	0,84	4	3,38
Zapalenie mózgu	Wirusowe (kleszczowe)	2	1,68	-	-
	bakteryjne	-	-	-	-
	Inne i nieokreślone	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	33	27,73	4	3,38
	Typu B	17	14,29	10	8,44
	Typu C	4	3,36	9	7,6
	Typu B + C	-	-	-	-
Zatrucia związkami chemicznymi	pestycydami	-	-	-	-
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności HIV		6	5,04	1	0,84

Tabela 1 Sytuacja epidemiologiczna w powiecie sieradzkim w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w latach 2017-2018.

Zatrucia pokarmowe

W roku 2018 nastąpił spadek liczby zarejestrowanych zatruc pokarmowych, odnotowano 22 przypadki zatruc pokarmowych (współczynnik zapadalności 18,57), natomiast w 2017 r. – 30 zachorowań (współczynnik zapadalności 25,21). Wszystkie zarejestrowane zachorowania zostały wywołane przez pałeczki jelitowe Salmonella. W roku 2018 w powiecie sieradzkim nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Wirusowe zapalenie wątroby

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby oraz zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2017 – 2018

Typy WZW	Powiat sieradzki			
	Rok 2017		Rok 2018	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Typ A	33	27,73	4	3,38
Typ B	17	14,29	10	8,44
Typ C	4	3,36	9	7,6

Tabela 2 Wirusowe zapalenie wątroby – zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2017 – 2018.

W 2018 roku zarejestrowano 4 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu A, natomiast w 2017 r. 33 zachorowania. Wystąpienie zachorowań na wzv typu A w poprzednim roku miało związek ze znacznym wzrostem zachorowań na terenie całej Polski. Obecnie sytuacja ulega stopniowej stabilizacji.

W ubiegłym roku zarejestrowano 10 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B. Każdego roku rejestrujemy głównie zachorowania na WZW rozpoznawane jako przypadki przewlekłe i BNO (bliżej nieokreślone). Należy zaznaczyć, że zarówno rejestracja jak i interpretacja danych natrafia na trudności związane z niewystępowaniem ostrego okresu choroby i zgłaszaniem przypadków rozpoznawanych w okresie zmian przewlekłych. Sytuację tę ilustrują poniższa tabela.

Typ WZW	Ogólna liczba przypadków	Przypadki ostre	%	Przypadki przewlekłe i BNO	%
Typ B	10	0	0	10	100
Typ C	9	0	0	9	100

Tabela 3 Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz typu C z podziałem na przypadki ostre, przewlekłe i BNO.

Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych szczepienia przeciwko WZW typu B przeprowadza się wśród osób z otoczenia chorych na WZW typ B, szczepione są również osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C.

Choroby wieku dziecięcego

W 2018 roku odnotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną - 568 przypadków (w 2017r. - 412) oraz wzrost zachorowań na płonicę - 16 przypadków (współczynnik zapadalności 13,51), podczas gdy w 2017 roku odnotowano 10 przypadków (współczynnik zapadalności 8,40). W przypadku tych chorób obserwowana jest cykliczna, co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Pokąsania przez zwierzęta

W 2018 roku liczba osób pokąsanych przez zwierzęta ogółem wyniosła 205 pokąsań (w 2017r. – 220). Do szczepień zakwalifikowano 16 osób, co stanowiło 6,8 % wszystkich pokąsanych. Najczęściej dochodziło do pokąsań przez zwierzęta domowe, zdarzyły się również pokąsania przez zwierzęta dzikie.

Grypa

W 2018 roku zanotowano wzrost liczby zachorowań grypopodobnych. Ogółem zachorowało 16728 osób (współ. zapadalności 14121,82), podczas gdy w 2017 roku zgłoszono 11960 przypadków (współ. zapadalności 10051,01). U 5 osób zachorowanie potwierdzono badaniem wirusologicznym.

Powiatowa Stacja Sanitarna Epidemiologiczna w Sieradzu, jak co roku brała udział w programie opartym na zintegrowanym systemie Sentinel, dotyczącym nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą i innymi wirusami oddechowymi. Nadzór ten miał na celu pozyskanie określonych danych na temat aktywności tych wirusów na danym terenie w danej populacji. W związku z tym na podstawie informacji uzyskiwanych w systemie Sentinel możliwa jest ocena sytuacji wirusologiczno-epidemiologicznej w całym kraju.

Inne choroby

W 2018 roku zanotowano ogółem 10 przypadków zapaleń opon mózgowo – rdzeniowych, w tym 4 o etiologii wirusowej, 1 o etiologii bakteryjnej, 4 przypadki o etiologii innej i nie określonej, 1 zachorowanie wywołane przez *Neisseria meningitidis*.

W 2018 roku zarejestrowano 15 przypadków gruźlicy (w 2017 r. – 23), w tym na gruźlicę prątkującą - 6 osób, nieprątkującą 7 osób i pozapłucną 2 osoby. W 2018 roku wykryto 1 nowy przypadek zakażenia wirusem HIV (2017 r. – 6). W 2018 roku zarejestrowano ogółem 5 przypadków chorób przenoszonych drogą płciową, w tym 4 zachorowania na kiłę i 1 na rzeżączkę (2017 r. - 11 zachorowań).

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu obejmuje nadzorem, w ramach programu obowiązkowych szczepień ochronnych 22997 dzieci i młodzieży do 20-go roku życia. Szczepienia ochronne prowadzone są w 30 punktach. Cała populacja dzieci i młodzieży objęta jest fachową opieką medyczną przez lekarzy pediatrów i pielęgniarki, które posiadają ukończony kurs szczepień ochronnych. W zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 54 kontrole.

W 2018 roku zgłoszono 6 odczynów poszczepiennych. Wystosowano 133 pisma do rodziców uchylających się od szczepień z czego czternaścioro dzieci zostało zaszczepionych. 82 rodziców odmówiło szczepień swoich dzieci. Dziesięścioro dzieci nie posiada żadnych szczepień. To niepokojące zjawisko odmowy szczepień, powstałe na fali ruchów antyszczepionkowych, budzi nasze obawy co do jego wpływu na przyszłą sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na choroby zakaźne.

W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce, haemophilus influenzae typu b, streptococcus pneumoniae. Podległe nam placówki prowadzą również szczepienia zalecane, które są finansowane przez rodziców. W ramach tych szczepień dzieci uodporniane są przeciw: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, ospie wietrznej, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, biegunce rotawirusowej, wirusom brodawczaka ludzkiego oraz bakteriom otoczkowym Neisseria meningitidis. Dużym zainteresowaniem rodziców cieszą się szczepienia preparatami szczepionkowymi skojarzonymi (cztero-, pięcio- i sześciokładnikowymi) podawanymi dzieciom w wieku 1 – 3 lat. Szczepionki te są finansowane przez rodziców.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie sieradzkim na koniec 2018 roku generalnie kształtował się na poziomie 2017 roku (w załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat). Szczepieniami przeciw gruźlicy objęto w 2018 roku 99,1 % noworodków, w 2017 zaszczepiono 99,6 %. Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w ramach obowiązkowego szczepienia uodporniane są noworodki i dzieci do 3-go roku życia. Poziom wyszczepienia roczników 2017 i 2018 wynosi: 95,6% i 96,4%.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B populacji od rocznika 1999 do 2018 (20 roczników) w powiecie sieradzkim, uległa zdecydowanej poprawie. Od 1994 roku nie odnotowujemy zachorowań na WZW typu B w tych grupach wiekowych. Uodpornianie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi w szczepieniu podstawowym w analizowanych rocznikach, dzieci do trzeciego roku życia waha się na poziomie 94,3% do 94,8%. W szczepieniach przypominających błonicy – tężcowych (Td) roczników 14- i 19-latków poziom wyszczepienia wynosi 86,7% i 83,1%. Od 2004 roku do PSO wprowadzono

szczepienia przeciw krztuścowi w 6. roku życia szczepionką z komponentem acelularnym DTPa. Uodpornienie rocznika 2013 w 2018 roku wynosi 75,3%. Dzieciom urodzonym w grupach ryzyka i z przeciwwskazaniami do szczepień DTP, podaje się szczepionkę z komponentem acelularnym DTPa skojarzoną 5 w 1. W powiecie sieradzkim zaszczepiono w 2018 roku 153 dzieci podając 460 dawek.

W 2018 roku prowadzone były szczepienia p/Streptococcus pneumoniae szczepionką trzynastowalentną (podano 459 dawek) oraz p/ospie wietrznej (podano 52 dawki). Tymi szczepieniami objęto dzieci z przeciwwskazaniami ujętymi w szczegółowym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 2011 roku. Od 01.01.2017 roku do Kalendarza Szczepień wprowadzono szczepienia przeciwko Streptococcus pneumoniae, dla całej populacji. Wyszczepialność dla rocznika 2017 kształtuje się na poziomie 99,2 %.

Od 2006 roku wprowadzono istotne zmiany w PSO dotyczące uodparniania przeciw odrze, śwince, różyczce. Szczepienia są prowadzone szczepionką skojarzoną trzyskładnikową w grupie 2-latków i 10-latków. Wyszczepialność w roku 2018 wyniosła dla 3. roku życia 88,5%, dla 10. roku życia 82,9%. W ramach PSO prowadzone są szczepienia przeciwężcowe osób narażonych w wyniku skaleczeń i odniesionych ran w 2018 roku zaszczepiono 2593 osób. Zgodnie z PSO prowadzone są szczepienia przeciw WZW typu B dla osób dorosłych: studentów szkół medycznych oraz osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B i nosicieli HBV. W 2018 roku z tej grupy zaszczepiono 53 osoby, podając 159 dawek. Przeciw grypie w roku 2018 zaszczepiono 2442 osoby, w porównaniu do roku 2017 o 0,9 % więcej. Dokonano analizy braków i opóźnień w szczepieniach.

Pod opieką Poradni Konsultacyjnej w Łodzi na koniec 2018 roku było 49 dzieci, które po badaniach zakwalifikowano do szczepień ochronnych i rozpoczęto u nich szczepienia z zastosowaniem indywidualnego kalendarza szczepień. Odnotowuje się również odroczenia czasowe ze szczepień z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne, jednak po ustąpieniu objawów chorobowych są kontynuowane.

W 2018 roku zorganizowano w PSSE w Sieradzu naradę pielęgniarek ds. szczepień ochronnych, na których omawiano m.in:

- zasady sporządzania sprawozdań Mz-54 drogą elektroniczną i papierową,
- sprawy bieżące dot. aktualnych wyników kontroli w podległych placówkach,
- Program Szczepień Ochronnych na 2019 rok.

Ocena sytuacji epidemiologicznej pozwala stwierdzić, że największy postęp w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych osiągnięto przez promowanie szczepień profilaktycznych. Zatem obok szczepień obowiązkowych należy wprowadzać w szerszym zakresie szczepienia zalecane. W załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży.

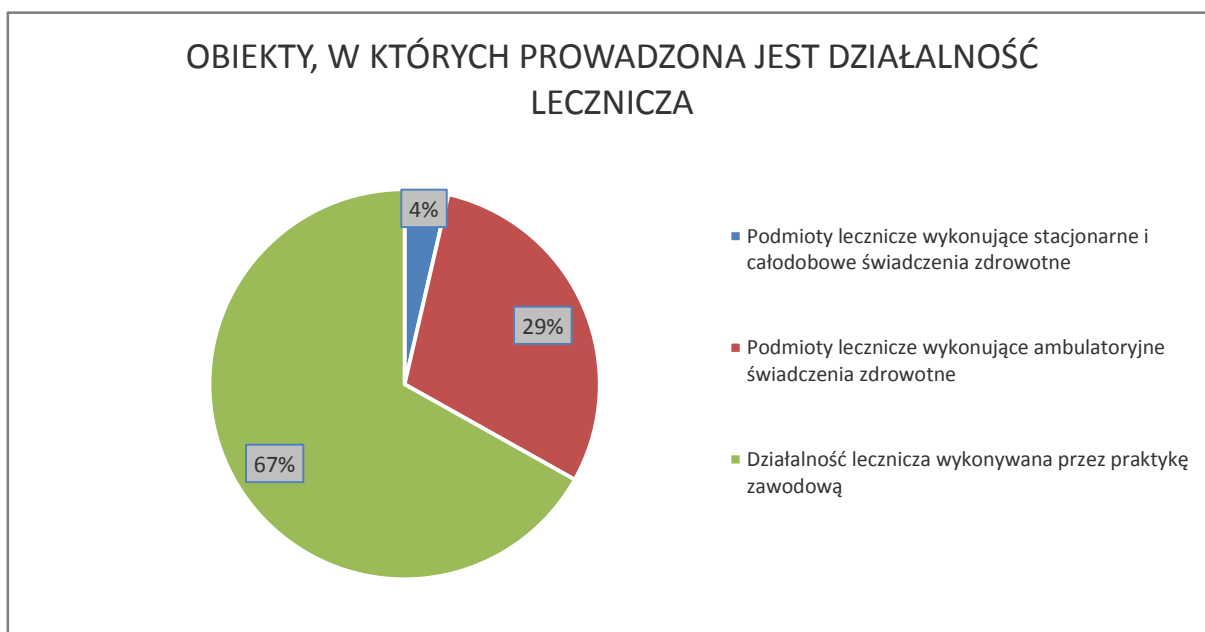
Rok urodzenia	Liczba dzieci i młodzieży		WZW typu B		BŁONICA, TĘŻEC					KRZTUSIEC				POLIOMYELITIS			ODRA, ŚWINKA, RÓZYCZKA		RÓZYCZKA (dziewczęta)	ZAKAŻENIA H.INFLUENZAE typu b		ZAKAŻENIA S.PNEUMONIAE	
			podstawowe		podstawowe		przypominające			podstawowe		przypominające		podstawowe		przypominające	przypomin.	podstawowe		podstawowe			
	ogółem	dziewczęta	pierwotne	uzupełn.	pierwotne	uzupełn.	I	II	III	pierwotne	uzupełn.	I	II	pierwotne	uzupełn.			podstawowe	przypomin.	pierwotne	uzupełn.	pierwotne	uzupełn.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2018	1110		44,7	43,9	48,4					48,4				48,4						47,8		55,6	
2017	1024		3,5	95,6	57,6	41,5				57,6	41,5			57,6	41,5		88,5			58,5	41,5	39,0	60,2
2016	1072		0,9	99,1	5,7	94,3				5,7	94,3			5,7	94,3		97,6			5,7	94,3		
2015	1073		0,3	99,3	2,0	97,9				2,0	97,9			2,0	97,9		98,2			2,0	97,9		
2014	1129		0,2	99,5	1,6	97,8				1,6	97,8			1,6	97,8		97,8			1,6	97,8		
2013	1104				1,1	23,1	75,3			1,1	23,1	75,3		1,1	23,1	75,3	98,4			1,3	98,2		
2012	1150				0,3	6,3	92,2			0,3	6,3	92,2		0,3	6,3	92,2	99,5						
2011	1206				0,7	2,4	96,9			0,7	2,4	96,9		0,7	2,4	96,9	99,3						
2010	1235				0,1	0,9	99,0			0,1	0,9	99,0		0,1	0,9	99,0	99,7						
2009	1245	626			0,1	1,1	98,8			0,1	1,1	98,8		0,1	1,1	98,8	17,1	82,9	100,0				
2008	1243	552			0,1	1,0	98,9			0,1	1,0	98,9					4,7	95,3	100,0				
2007	1189	581			0,2	0,4	99,4			0,2	0,4	99,4					2,1	97,9	100,0				
2006	1138	538			0,0	0,2	99,8			0,0	0,2	99,8					1,8	98,2	100,0				
2005	1084	503			0,0	0,1	13,2	86,7		0,0	0,1	13,2	86,7				0,7	99,3	100,0				
2004	1163	568			0,0	0,1	3,7	96,2		0,0	0,1	3,7	10,2				0,0	0,0	100,0				
2003	1061	508			0,0	0,2	1,5	98,3		0,0	0,2	1,5	98,3				0,0	0,0	100,0				
2002	1128	545			0,0	0,0	0,6	99,4									0,0	0,0	100,0				
2001	1119	526			0,0	0,0	0,5	99,5									0,0	0,0	100,0				
2000	1234	620			0,0	0,0	0,2	16,8	83,1								0,0	0,0	100,0				
1999	1288	633			0,0	0,0	0,2	4,6	95,3								0,0	0,0	100,0				
Razem	22997	6200																					

Tabela 4 Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat (w % liczby dzieci i młodzieży ogółem lub dziewcząt)

II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

W 2018 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu znajdowały się 166 obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą, w tym:

- 6 obiektów udzielających stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne, w tym 4 obiekty Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7,
- 49 obiektów udzielających ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki, poradnie, zakłady rehabilitacyjne i inne),
- 111 podmiotów prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową: indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki pielęgniarek oraz indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek.

Placówki nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, czystości bieżącej, prawidłowości procesów sterylizacji, zaopatrzenia w wodę, ujęć awaryjnych, zagadnień związanych z postępowaniem z bielizną brudną i czystą, gospodarką odpadami stałymi i ciekłymi, zagadnień związanych z oceną higieniczną warunków pracy oraz zagadnień z zakresu żywności i żywienia.

W roku 2018 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sieradzu przeprowadzili łącznie 242 kontrole sanitarne w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą. Pobrali 11 próbek wody do spożycia, 15 próbek wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* oraz 10 próbek sprawdzających skuteczność procesów sterylizacji.

1. Krótka charakterystyka stanu technicznego, funkcjonalnego i wyposażenia obiektów

Stan sanitarno-techniczny obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą na terenie powiatu sieradzkiego należy określić jako dobry.

W 2018r. Oddział Epidemiologii wydał 2 postanowienia na podstawie art. 207 ust. 3 w związku z art. 22 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej. Postanowienia dotyczyły oceny wpływu na bezpieczeństwo pacjentów, z uwagi na niespełnienie przez Szpital Wojewódzki w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 i NZOZ w Goszczanowie wymagań, o których mowa w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2012, poz. 739)*. Wymienione placówki do 31.12.2017r. nie zrealizowały w całości zadań zapisanych w planach dostosowawczych.

W przypadku Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu stwierdził, że niespełnienie wymagań ma nieznaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów, natomiast w przypadku NZOZ w Goszczanowie niespełnienie wymagań pozostaje bez wpływu na bezpieczeństwo pacjentów.

Do 31.12.2018r. obowiązywały również 2 decyzje administracyjne dotyczące poprawy warunków technicznych pomieszczeń Bloku Operacyjnego oraz Oddziału Ortopedycznego Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu. Decyzja dotycząca poprawy warunków technicznych pomieszczeń Oddziału Ortopedycznego została wykonana. Natomiast decyzja dotycząca poprawy warunków technicznych pomieszczeń Bloku Operacyjnego została przedłużona do 31.12.2020r. Przedłużenie terminu wykonania jest związane z realizowanym obecnie w szpitalu projektem pn. „Rozbudowa i przebudowa Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu dla potrzeb Bloku Operacyjnego, Centralnej Sterylizatorni i Oddziału Intensywnej Terapii”.

Obiekty szpitalne na bieżąco poprawiają funkcjonalność swoich placówek. Obecnie w trakcie remontu generalnego jest Oddział Neurochirurgiczny w/w szpitala.

Pozostałe obiekty spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2012, poz. 739)*.

2. Zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę

Wszystkie obiekty, w których świadczone są usługi lecznicze oprócz 3 obiektów Szpitala Wojewódzkiego korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, jako głównych źródeł zaopatrzenia w wodę. Szpital Wojewódzki w dwóch swoich obiektach: w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 i w Warcie, ul Sieradzka 3 korzysta z własnych

wodociągów lokalnych, a awaryjnie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Obiekt Szpitala Wojewódzkiego w Rafałowie k. Sieradza gm. Warta korzysta tylko z własnego wodociągu lokalnego. We wszystkich obiektach szpitalnych stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych nie budził zastrzeżeń.

Ciepła woda uzyskiwana jest z różnego rodzaju urządzeń elektrycznych, kotłowni lokalnych oraz z sieci miejskiej. W 2018 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę wody ciepłej we wszystkich czterech obiektach szpitalnych. We wszystkich przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – *Legionelli sp.* w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

3. Stan sanitarny pomieszczeń i ich wyposażenie

Lecznictwo zamknięte

Stan sanitarny obiektów, w których realizuje się stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne ocenia się jako dobry. Czystość bieżąca w/w placówek zachowana. Zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne oraz sprzęt jednorazowego użycia dobre i dostosowane do potrzeb. Wszystkie stosowane środki dezynfekcyjne posiadają właściwe spektrum działania. Do mycia i dezynfekcji stosowane są preparaty, które znajdują się w wykazie Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. We wszystkich salach, gabinetach i sanitariatach do mycia rąk stosuje się mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku. Do dezynfekcji rąk w gabinetach zabiegowych, salach położniczych i noworodkowych stosuje się głównie: Skinman Soft, Softa Man, AHD 2000, Velodes. Bieżący stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń przeznaczonych na izby przyjęć oraz gabinety zabiegowe nie budzi zastrzeżeń.

Gabinety zabiegowe, sale chorych oraz pomieszczenia i urządzenia sanitarne w placówkach utrzymane są w czystości. Podłogi w gabinetach zabiegowych i sanitariatach dezynfekowane są zgodnie z opracowanymi procedurami min. 2 x dziennie oraz w razie potrzeby. Najczęściej stosowane środki do dezynfekcji powierzchni bezdotykowych to: Taski Sprint Degerm, Suma Tab D4, Desam Effekt, natomiast do powierzchni dotykowych Desprej, Velox Top AF, Clinell Universal Wipes, Cleanisept Wipes i Mediwipes DM chusteczki dezynfekcyjne.

Szpitale objęte nadzorem tutejszej stacji posiadają wygospodarowane pomieszczenia porządkowe sprzętu czystościowego, które znajdują się przy każdym oddziale. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu utrzymaniem porządku zajmuje się szpitalna sekcja higieny. Używany sprzęt porządkowy jest w dobrym stanie technicznym, a czynności porządkowe wykonywane są zgodnie z opracowanymi procedurami.

Baseny i kaczki są dezynfekowane w środkach o prawidłowym spektrum działania. Środki są stosowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Mycie basenów i kaczek odbywa się ręcznie w brudownikach, w których sprzęt ten jest przechowywany. W kilku oddziałach zainstalowane zostały myjnie – dezynfektory.

Lecznictwo otwarte

Stan sanitarno-techniczny placówek oraz zachowanie bieżącej czystości pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń. Lokalizacja, wyposażenie oraz organizacja wszystkich placówek lecznictwa otwartego odpowiada ich specyfice. Wyposażenie placówek w sprzęt jednorazowego użycia, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz środki ochrony osobistej personelu dobre. Placówki wdrożyły i realizują procedury dotyczące dezynfekcji, sterylizacji, sprzątania oraz postępowania z odpadami medycznymi.

4. Dezynfekcja

We wszystkich placówkach sprzęt medyczny i narzędzia wielorazowego użytku po użyciu dezynfekowane są środkami o szerokim zakresie działania, zarejestrowanymi w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Czas dezynfekcji i stężenie środków dezynfekcyjnych są zgodne z zasadami i zaleceniami określonymi przez producenta. Do najczęściej stosowanych środków należą: Prosept Instru, Prosept Burs, Sekusept Activ, Aniosyme DD1, Quatrodes Protect. Placówki posiadają karty charakterystyki stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zgodnie z wcześniejszymi zaleceniami zakłady stosują szerszą gamę środków dezynfekcyjnych, które podlegają okresowej rotacji. W trzech placówkach, w których wykonywane są badania endoskopowe zainstalowane zostały automatyczne myjnie do mycia i dezynfekcji stosowanego sprzętu. Myciem i dezynfekcją sprzętu zajmują się osoby przeszkolone w tym zakresie. Czyste endoskopy przechowywane są w stanie rozwieszonym w szafach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Osoby obsługujące myjki ściśle przestrzegają ustalonych procedur, które w formie pisemnej znajdują się w placówkach.

Bronchoskopia wykonywana jest w pracowni bronchoskopowej należącej do Oddziału Gruźlicy i Chorób Płuc w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2. Dezynfekcja i mycie bronchoskopu odbywa się w myjce automatycznej Typu Endocleaner Rok prod. 2015. Do tego celu przeznaczone są następujące środki: Opaster i Aniosyme Synergy.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7 zorganizowana jest centralna stacja łóżek, w której dezynfekowane i myte są łóżka z oddziałów szpitalnych oraz inkubatory. Koce i poduszki oddawane są do pralni.

5. Sterylizacja

W placówkach objętych nadzorem PSSE w Sieradzu znajduje się 86 autoklawów parowych, z czego 3 zainstalowane są w Centralnej Sterylizatorni Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7, 19 w lecznictwie otwartym i 64 w gabinetach prywatnych. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7 w centralnej sterylizatorni zainstalowany jest 1 wyjaławiacz gazowy na tlenek etylenu z areatorem.

We wszystkich placówkach lecznictwa zamkniętego, otwartego i gabinetach prywatnych, w których korzysta się z narzędzi wielorazowego użytku, sterylizacja odbywa się wyłącznie w autoklawach parowych. Placówki posiadają własne autoklawy lub na podstawie podpisanych umów korzystają ze sterylizacji w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7.

Narzędzia do sterylizacji pakowane są w rękawy papier-folia lub w gotowe opakowania tego rodzaju. W przypadku korzystania placówek z usług centralnej sterylizatorni w szpitalu transport narzędzi do sterylizacji oraz sterylnych pakietów do placówek odbywa się prawidłowo. W każdej placówce do transportu narzędzi przeznaczone są łatwo zmywalne pojemniki, oznakowane w zależności od rodzaju przewożonego sprzętu. Skuteczność procesów sterylizacji w autoklawach parowych kontrolowana jest za pomocą testów biologicznych 3M. Ponadto wszystkie procesy sterylizacji kontrolowane są testami chemicznymi wieloparametrowymi klasy IV umieszczanymi wewnątrz każdego pakietu. Na pakiecie zaznaczona jest data ważności sterylizacji. Placówki prowadzą dokumentację dotyczącą kontroli tych procesów. Jeżeli procesy sterylizacji potwierdzane są wydrukiem, jest on dołączany do dokumentacji.

Centralna Sterylizatornia Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, która wykonuje sterylizację sprzętu i narzędzi dla całego szpitala oraz podmiotów, które podpisały umowę na sterylizację narzędzi, prowadzi wewnętrzną kontrolę procesów sterylizacji za pomocą testów biologicznych i chemicznych.

6. Ocena wyników badań czystości mikrobiologicznej oddziałów szpitalnych

W 2018 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu nie pobierali do badań prób czystościowych i prób środków dezynfekcyjnych. W ramach kontroli wewnętrznej w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 w I półroczu pobrano 104 wymazy czystościowe, w których stwierdzono 2 szczepy chorobotwórcze. W II półroczu pobrano 102 wymazy czystościowe, w których stwierdzono 4 szczepy chorobotwórcze. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie w 2018r. pobrano 5 wymazów czystościowych, w których nie stwierdzono szczepów chorobotwórczych.

7. Pralnictwo szpitalne

Na terenie powiatu sieradzkiego nie funkcjonują pralnie szpitalne. Wszystkie szpitale są obsługiwane przez zewnętrzne firmy świadczące usługi pralnicze. Na terenie szpitali są punkty przyjęć bielizny brudnej i magazyny bielizny czystej.

Bielizna brudna na oddziałach gromadzona jest w brudownikach w workach foliowych, a następnie w określonych godzinach przekazywana jest transportem wewnętrznym do magazynu bielizny brudnej. Bielizna czysta magazynowana jest w pomieszczeniach wydzielonych, wyposażonych w regały. Transport odbywa się w wyznaczonych godzinach, zależnych od systemu pracy punktów wymiany bielizny.

8. Gromadzenie, transport, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą (zarówno szpitalne, jak i ambulatoryjne) posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami. Odpady stałe w obiektach służby zdrowia gromadzone są w koszach wyłożonych workami foliowymi, które codziennie usuwane są do kontenerów lub pojemników, a następnie systematycznie wywożone transportem specjalistycznym na wysypiska.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi nie zmienił się w porównaniu z rokiem ubiegłym i jest zgodny z opracowanymi procedurami i instrukcjami postępowania z odpadami medycznymi. Odpady zbierane były selektywnie w miejscach powstawania do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej w odpowiednim kolorze w zależności od rodzaju odpadów, umieszczonych najczęściej w sztywnych pojemnikach wielorazowego użycia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki i worki foliowe z odpadami medycznymi są prawidłowo oznakowane. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Wszystkie kontrolowane placówki służby zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami specjalistycznymi, zapewniającymi systematyczny odbiór odpadów niebezpiecznych. W zakresie gospodarki odpadami żywnościowymi placówki działalności leczniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami opracowały instrukcje postępowania z odpadami gastronomicznymi i komunalnymi. Opracowane procedury określają sposób zagospodarowania odpadów. Odpady pochodzące z kuchni centralnych najczęściej gromadzone były w wydzielonych pojemnikach i odbierane przez specjalistyczne firmy. Placówki posiadały podpisane umowy z uprawnionymi odbiorcami na odbiór odpadów kat. III z częstotliwością ustaloną w umowach. Odpady żywnościowe z oddziału gruźlicy i chorób płuc ze Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu – obiekt w Sieradzu, ul. Nenckiego 2 odbierane są przez

specjalistycznego odbiorcę i przekazywane do utylizacji. Od przedsiębiorców egzekwowano okazanie stosownej dokumentacji.

Przeprowadzone w placówkach działalności leczniczej kontrole nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami.

9. Bloki żywienia

Pod nadzorem Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2018r. znajdowały się 4 bloki żywienia w obiektach szpitalnych:

- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7;
- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Nenckiego 2;
- Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu – Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3;
- NZOZ Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7.

NZOZ Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 korzysta z żywienia cateringowego. Posiłki podawane są w naczyniach wielokrotnego użytku, pochodzą z Kuchni Centralnej szpitala w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 i dostarczane są w termosach wózkami gastronomicznymi. Podczas kontroli sanitarnych bloków żywienia w wyżej wymienionych obiektach szpitalnych nie odnotowano nieprawidłowości. Oceniono je jako zgodne z wymaganiami. Po wcześniejszej modernizacji we wszystkich blokach żywienia w szpitalach obecnie wykonuje się tylko niezbędne remonty i eliminuje doraźne awarie.

Kuchnia Centrum Psychiatrycznego w Warcie - funkcjonalna kuchnia szpitalna wraz z magazynami i stołówką pracowniczą produkuje także posiłki na potrzeby Ośrodka Rehabilitacyjno-Leczniczego w Rafałowie. W kuchni centralnej w szpitalu przy ul. Nenckiego funkcjonuje blok żywienia w formie cateringu – posiłki dostarczane ze szpitala przy ul. Armii Krajowej w Sieradzu.

We wszystkich placówkach prowadzone są Dobre Praktyki Higieniczne i Dobre Praktyki Produkcyjne oraz system HACCP. Zapisy dokumentowane w kartach i rejestrach opracowanych dla poszczególnych obiektów. W roku 2018 prób do badań laboratoryjnych nie pobierano, nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

W trakcie kontroli w 3 obiektach pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu dokonali teoretycznej oceny jadłospisu dekadowego w: Centrum Psychiatrycznym w Warcie, ul. Sieradzka 3 (2 jadłospisy), Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 (1 jadłospis). Ogółem oceniono 3 jadłospisy dekadowe. Jadłospisy uwzględniają dania wchodzące w skład diety pokarmowej, alergeny oraz gramaturę posiłków. Z analizy jadłospisów wynika, że posiłki

podstawowe (śniadania, obiady, kolacje) zawierały produkty będące źródłem pełnowartościowego białka, tj. zupy mleczne, produkty mleczne, mięso i przetwory mleczne, jaja gotowane. Posiłki zawierały także owoce i warzywa w postaci świeżej (surówki) lub ugotowanej. Do każdego posiłku dodawano napoje: herbata, soki, kompoty owocowe, kakao, kawa zbożowa oraz na życzenie pacjenta udostępniana jest na oddziałach woda źródlana. Ogólnie jadłospisy dekadowe oceniono jako urozmaicone, prawidłowo zestawione pod kątem odżywczym. W znacznej części wyeliminowano, już w roku poprzednim, koncentraty spożywcze i żywność wysoko przetworzoną, co potwierdzają przedstawione do wglądu w trakcie kontroli procedury przetargowe. W wywiadach przeprowadzonych w szpitalach pacjenci ocenili żywienie jako ciekawie zestawione, smaczne i podane w wystarczającej ilości. Informacje dla pacjentów na temat jadłospisów oraz składu żywności nieopakowanej, w tym alergenów zamieszczone są na tablicach ogłoszeń oraz w punkcie pielęgniarskim.

Wyposażenie bloków żywienia w szpitalach jest na ogół wystarczające. Do mycia i dezynfekcji urządzeń, sprzętu, pomieszczeń i rąk we wszystkich w/w blokach żywienia zapewniono dostateczną ilość środków myjących i dezynfekujących.

Transport posiłków na oddziały

Transport posiłków w Centrum Psychiatrycznym w Warcie odbywa się w specjalistycznych termosach, samochodem przystosowanym do ich przewozu, a następnie windami na poszczególne oddziały. W Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, Armii Krajowej 7 posiłki transportowane są windami na oddziały za pomocą wózków izotermicznych. W Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Nenckiego 2 transport posiłków odbywa się 3 razy dziennie środkiem transportu posiadającym pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu, w termosach i pojemnikach gastronomicznych rozwożonych na wózkach na poszczególne oddziały.

Mycie i dezynfekcja pojemników transportowych odbywa się w wydzielonym aneksie kuchni centralnej Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej.

Kuchenki oddziałowe

W każdym ze szpitali funkcjonują kuchenki oddziałowe, prawidłowo wyposażone oraz w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Zapewniono odpowiednią ilość urządzeń do mycia sprzętu kuchennego, naczyń stołowych, umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą, urządzenia z termiczną dezynfekcją naczyń stołowych w zmywarkach.

W 2018r. funkcję kuchni mlecznej spełniały kuchenki oddziału Pediatrii i Neonatologii. Przebywającym w Oddziale noworodkom podawane jest mleko modyfikowane w opakowaniach producenta zgodnie ze zleceniami lekarskimi wpisanymi w historię rozwoju noworodka (do 6 karmień dziennie). Mleko podawane jest po podgrzaniu (36,9°C przez

7÷10min.). Do podgrzewania mleka wydzielono pomieszczenie z łaźnią wodną i szafkami. Na butelki z mlekiem nakładany jest jałowy smoczek - przedstawiono deklarację zgodności wystawioną przez producenta. Pozostałość po karmieniu (mleko) wylewane jest do kanalizacji, a butelkę i smoczek wrzuca się do odpowiednich pojemników na odpady. Zgodnie z zaleceniami producenta mleko w oryginalnych opakowaniach przechowywane jest w wydzielonej szafce, w temperaturze otoczenia. Również do przechowywania lateksowych smoczków do butelek wydzielono szafkę. Smoczki przechowywane są w fabrycznych, sterylnych opakowaniach.

Dzieciom znajdującym się w Oddziale Pediatrycznym podawane są mleka gotowe modyfikowane przygotowywane bezpośrednio przed spożyciem w kuchence oddziałowej, przez przeszkolonego pracownika, zgodnie z zaleceniem producenta mleka na przegotowanej wodzie, w temperaturze pokojowej. Następnie rozlewane są do jałowych, szklanych butelek i zamykane jałowym smoczkiem. Po nakarmieniu dziecka butelki i smoczki myte są w wydzielonej „brudnej” części kuchenki oddziałowej i przekazywane do sterylizacji w Centralnej Sterylizatorni Szpitalnej. Po wysterylizowaniu wracają do Kuchni „Czystej”, którą wyposażono w odpowiedni sprzęt do produkcji mieszanek, powierzchnię produkcyjną, punkty wodne z bieżącą zimną i ciepłą wodą oraz urządzenia chłodnicze. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

10. Dezynsekcja i deratyzacja

W 2018 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przeprowadzono 25 zabiegów dezynsekcji i 21 deratyzacji. Zabiegi te wykonuje wyspecjalizowana firma DDD. Skuteczność wszystkich zabiegów oceniono pozytywnie. Ponadto w szpitalu prowadzony jest na bieżąco monitoring na zewnątrz budynków (karmniki deratyzacyjne) na gryzonie i wewnątrz na owady biegające.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu Centrum Psychiatryczne w Warcie w/w zabiegi wykonuje dezynfektor szpitalny w zależności od potrzeb. W 2018 roku odnotowano 34 zabiegi dezynsekcji głównie przeciw muchom, prusakom i komarom oraz 4 zabiegi deratyzacji (wyłożenie trutek przeciw gryzoniom). Zabiegi deratyzacji prowadzone są głównie w celach profilaktycznych.

11. Prosektorium – pomieszczenia, wyposażenie i stan sanitarny

Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonuje jeden zakład patomorfologii, który znajduje się w Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Wyszyńskiego w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7. W skład zakładu wchodzi sale sekcyjne, laboratorium tkankowe, chłodnia, pomieszczenia socjalno-sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz urządzeń nie

budził zastrzeżeń. Zwłoki osób zmarłych w Szpitalu w Sieradzu przy ulicy Nenckiego 2 oraz w Warcie przy ulicy Sieradzkiej 3 przewożone były do chłodni firmy zewnętrznej, z którym jest podpisana stosowna umowa.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń odnośnie niewłaściwego przechowywania zwłok w chłodni i nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami.

12. Gospodarka ściekowa

W miastach podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą podłączone są do kanalizacji miejskich. Dodatkowo na wsi z kanalizacji korzystają przychodnie w Burzeninie, Wróblewie, Brzeźniu, Brąszewicach i w Jeziorsku. Pozostałe przychodnie i ośrodki zdrowia posiadają własne zbiorniki bezodpływowe, opróżniane stosownie do potrzeb przez upoważnione jednostki, za wyjątkiem NZOZ „Clinica” w Gruszczycach, gm. Błaszki, gdzie funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków.

13. Ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych

W szpitalach działają komitety i zespoły kontroli zakażeń szpitalnych. W ramach ich działalności prowadzony jest bieżący nadzór nad przestrzeganiem procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami. Opracowywane są roczne raporty o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych, które przesyłane są do PSSE w Sieradzu. W placówkach prowadzone są szkolenia personelu w zakresie zasad profilaktyki i metod kontroli zakażeń zakładowych. W I półroczu 2018 roku w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu odbyło się 16 posiedzeń Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w II półroczu 18 udokumentowanych spotkań. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie w 2018r. odbyły się 4 zebrania Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Omówione tematy to między innymi:

- Analiza sytuacji epidemiologicznej szpitala.
- Monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.
- Analiza ogniska epidemicznego spowodowanego *Klebsiella pneumoniae* CPE.
- Analiza ogniska epidemicznego spowodowanego *Clostridium difficile* A i B.
- Analiza zaleceń wydanych w zakresie stanu uodpornienia na Odrę.

Zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w szpitalach prowadzone są kontrole wewnętrzne, co potwierdza prowadzona dokumentacja. W 2018 r. zarejestrowano 3 ogniska zakażeń szpitalnych.

14. Ocena higieniczna warunków pracy w podmiotach leczniczych

Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stanowi jedno z wielu zadań statutowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych na terenie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego w 2018 roku dotyczył między innymi:

- Oceny realizacji wymogów w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.
- Oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy ochrony zdrowia w sposób szczególny narażeni są na działanie szkodliwych czynników:

- biologicznych występujących w środowisku pracy - zagrożenie stanowią wirusy krwiopochodne wywołujące wirusowe zapalenie wątroby typu B i C oraz HIV, a także rozprzestrzeniające się drogą powietrzno-kropelkową bakterie i wirusy wywołujące choroby układu oddechowego,
- rakotwórczych lub mutagennych występującymi w środowisku pracy - zagrożenie stanowi tlenek etylenu (epoksyetan), promieniowanie jonizujące, formaldehyd.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakładach działalności leczniczej ustalono, iż pracownicy zakładów ochrony zdrowia narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych mają zapewnione: środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, strefy zagrożenia oznakowane są znakami ostrzegawczymi. W nadzorowanych zakładach opieki zdrowotnej są opracowane i stosowane procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Pracownicy ochrony zdrowia poddani są szczepieniom ochronnym oraz stałej opiece lekarskiej i badaniom profilaktycznym. Uczestniczą także w szkoleniach dotyczących m.in. zagadnień związanych ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Pracodawcy zakładów działalności leczniczej prowadzą rejestry prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia. W rejestrach ujęte zostały informacje wymagane przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.).

Na terenie powiatu sieradzkiego znajdują się 3 podmioty lecznicze, w których pracownicy narażeni są na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy. Na działanie w/w czynników w 2018 roku w kontrolowanych zakładach narażonych było 99 pracowników, w tym 58 kobiet.

W 2018 roku na terenie powiatu sieradzkiego cytostatyki nie były stosowane.

15. Choroby zawodowe u pracowników ochrony zdrowia

Choroby zawodowe są odzwierciedleniem stanu zdrowia pracujących, jak i higienicznych warunków pracy. Analiza danych dotyczących zapadalności na choroby zawodowe dostarcza informacji o kształtowaniu się stanu zdrowia pracujących. Ponadto wyznacza kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. W 2018 roku na terenie powiatu sieradzkiego u pracowników ochrony zdrowia nie stwierdzono chorób zawodowych.

III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

W roku 2018 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sieradzkiego znajdowało się 1428 zakładów, skontrolowano 863, zatwierdzono 78 obiektów. Przeprowadzono ogółem 1308 kontroli sanitarnych, w tym 127 kontroli interwencyjnych. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 784 zakłady. W roku sprawozdawczym 2018 nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.

Ogółem wydano 7 decyzji administracyjnych, wszystkie na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Nałożono ogółem 25 mandatów karnych na sumę 5400 zł. Wniosków o nałożenie kary pieniężnej nie odnotowano. Do Sądu Grodzkiego wniosków nie skierowano.

W 2018r. pracownicy Oddziału Żywności i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 946 kontroli akcyjnych:

- kontrole placówek wypoczynku letniego - 7 kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole w związku z koniecznością poboru prób ziemniaków i innych warzyw pochodzących z krajów trzecich i innych krajów UE na zawartość pestycydów - 11 kontroli, pobrano 9 prób, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole prawidłowości występowania jabłek krajowych oraz owoców miękkich pochodzących z importu na etapie skupu, magazynowania i przetwórstwa - 7 kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości;
- kontrole w związku z wzmożeniem nadzoru w sezonie letnim nad zakładami żywienia otwartego - 40 kontroli, nałożono 1 mandat na restaurację w Sieradzu za brak bieżącej czystości i brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- kontrole w związku z wzmożeniem nadzoru nad rynkiem warzyw i owoców znajdujących się w obrocie i pochodzących z innych krajów - 80 kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole jakości tłuszczów smażalniczych metodą „screeningową” - 2 kontrole, nieprawidłowości nie odnotowano;
- kontrole występowania w obrocie mięsa w związku z przypadkami afrykańskiego pomoru świń - 298 kontroli - nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie;
- kontrole w zakresie spełnienia wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach - 45 kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano;

- kontrole w sprawie podkładek absorpcyjnych stosowanych przy pakowaniu mięsa - 3 kontrole (odnotowano nieprawidłowości w 1 przypadku - przekazano pismo do producenta oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii zgodnie z właściwością miejscową);
- kontrole przestrzegania wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów - 364 kontrole;
- kontrole występowania nieprawidłowości w obrocie jajami 89 kontroli, nieprawidłowości nie odnotowano.

W roku 2018 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu.

Ogółem zbadano 217 próbek, z czego zdyskwalifikowano 4 próby, tj. 1,84% (w roku 2017r. zdyskwalifikowano 15 prób, tj. 5,19%). Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 125 próbek. Próbek nie kwestionowano (w 2017 r. zdyskwalifikowano 11 prób, tj. 5,56%). Pod względem parametrów chemicznych zbadano 92 próbki, zdyskwalifikowano - 0 prób (w 2017r. zdyskwalifikowano - 1 próbę tj. 1,18%). Na interwencję klienta pobrano 1 dodatkową krajową próbę żywności do badań (Jurajska naturalna woda mineralna niegazowana) – próby nie kwestionowano. Oceniono 100 próbek środków spożywczych krajowych pod względem znakowania (w tym 1 na specjalne znakowanie).

Aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych nie odpowiadały 4 próby tj. 4,4% (w 2017r. 3 próby co stanowi 1,86%).

Lp.	Sym. wg Mz 48	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny zakwestionowania
			zbad.	zakw.	% zakw.	zbad.	zakw.	% zakw.	
1.	03	Ryby, owoce morza i ich przetwory	20	1	5	0	0	0	Nieprawidłowości w oznakowaniu
2.	06	Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	32	1	3,13	25	0	0	Nieprawidłowości w oznakowaniu
3.	24	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	12	1	8,33	0	0	0	Nieprawidłowości w oznakowaniu
4.	26	Suplementy diety	11	1	9,1	0	0	0	Nieprawidłowości w oznakowaniu

Tabela 5 Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2018 rok.

W 2018r. zbadano ogółem 19 (13-UE, 6-I) próbek środków spożywczych z importu. Odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 0%, (w roku 2017 zdyskwalifikowano 1 próbkę, tj. 3.57% próbek).

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 5 próbek (UE-5), zakwestionowano 0 (w 2017r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry mikrobiologiczne wyniósł 0 %);
- pod względem parametrów chemicznych zbadano 14 próbek (UE-8, 6-I), zdyskwalifikowano 0 próbek (w 2017r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry chemiczne wyniósł 0%);
- Oceniono 14 (UE-11, I-3) próbek środków spożywczych importowanych pod względem znakowania (w tym 1 UE na specjalne znakowanie) - nie odnotowano nieprawidłowości.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W grupie obiektów Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte w 2018r. stan sanitarno-techniczny bloków żywienia nie uległ znaczącej zmianie. W blokach żywienia szkół i przedszkoli wdrożono wymagania *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach*. W związku z tym, już w poprzednich latach zmieniono profil żywienia, zmodyfikowano jadłospisy dekadowe i przystosowano posiłki do w/w wymagań. Jest to efekt wielu szkoleń, w których chętnie i z dużym zainteresowaniem uczestniczył personel placówek oświatowo-wychowawczych z terenu powiatu sieradzkiego. Spełnienie wymagań w zakresie w/w rozporządzenia oceniono w 54 obiektach (24 szkoły, 21 przedszkoli, 2 sklepiki szkolne i 7 Punktów Małej Gastronomii) zlokalizowanych na terenie szkół. Nieprawidłowości nie odnotowano.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego pracownicy PSSE w Sieradzu ocenili teoretycznie 46 jadłospisów dekadowych (22 - w przedszkolach, 17 - w szkołach, 3 - w szpitalach, 1 - obóz i 2 - kolonie letnie). W przypadku 1 jadłospisu stwierdzono błędy możliwe do wyeliminowania. Zalecono zwiększenie częstotliwości występowania razowego pieczywa, kasz i strączkowych suchych - codziennie co najmniej jeden z wymienionych produktów.

Ponadto skierowano również pismo do producenta posiłków funkcjonującego na terenie powiatu sieradzkiego.

Zarówno w placówkach szkolnych jak i szpitalnych przeprowadzono kontrole przestrzegania wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów. Uchybień w tym zakresie nie odnotowano. Pobrano 1 próbę posiłku obiadowego na zawartość glutenu w szpitalu, próby nie kwestionowano.

W 2018 r. zarejestrowano i rozpatrzono 31 interwencji, w tym 12 anonimowych. Odnotowano 13 zasadnych interwencji, co stanowi 41,94 % ogółu wniesionych. Interwencje najczęściej dotyczyły obecności w obrocie przeterminowanej żywności, niewłaściwych warunków sprzedaży żywności, niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach, niewłaściwych cech organoleptycznych oferowanej żywności.

Konsumenci najczęściej składali skargi na następujące grupy obiektów:

- sklepy, kioski 19 skarg - 9 zasadnych;
- zakłady żywienia (w tym 1 Fast Food) 10 skarg - 2 zasadne;
- zakład konfekcjonowania warzyw 1 skarga – niezasadna;
- stołówki szkolne i przedszkolne 1 skarga – niezasadna;
- środki transportu 1 skarga – niezasadna.

Jedną interwencję przekazano do rozpatrzenia przez Inspekcją Weterynaryjną w Łasku ze względu na niewłaściwą jakość surowców zastosowanych w wędlinie.

W każdym przypadku na zgłoszoną interwencję niezwłocznie podjęto działania kontrolne. Przeprowadzono 32 kontrole. W przypadku posiadania danych udzielono odpowiedzi pisemnej bądź telefonicznej. W wyniku rozpatrywania spraw pobrano 1 próbę żywności (woda naturalna niegazowana) – próbki nie kwestionowano.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 2500 zł. Podjęte działania były na tyle wystarczającym środkiem represyjnym, iż rekontrole wykazały poprawę stanu sanitarnego i usunięcie nieprawidłowości.

Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi

W roku 2018 podobnie jak w latach ubiegłych w zakresie nadzoru nad żywnością współpracowano z następującymi instytucjami:

- **Inspekcja Weterynaryjna** współpracowano w następujących obszarach:
 - 1) W zakresie sprzedaży mięsa i wędlin na targowiskach przeprowadzono wspólnie 3 kontrole autosklepów, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości zarówno co do źródeł pochodzenia mięsa, jak i warunków sprzedaży.
 - 2) Przekazano informacje do załatwienia zgodnie z kompetencjami:
 - w związku z kontrolą tematyczną dotyczącą skuteczności stosowania podkładek absorpcyjnych użytych do pakowania mięsa przekazano uwagi o nieprawidłowościach do

właściwego miejscowo Powiatowego Lekarza Weterynarii w Człuchowie. Uzyskano informacje zwrotne o podjętych działaniach w przedmiotowym zakładzie;

- w związku z zakwestionowaniem próby z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie produktu sprawę przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pucku nadzorującego producenta;

- w związku z interwencją dotyczącą niewłaściwej jakości wędliny przekazano sprawę do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Łasku nadzorującego producenta.

- 3) Dwukrotnie w ciągu roku sprawozdawczego przekazano uaktualnione listy zakładów wspólnie nadzorowanych.
- 4) Wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną w Sieradzu przeprowadzono 2 zaplanowane kontrole, w 2 zakładach garmazeryjnych funkcjonujących na terenie powiatu sieradzkiego, nie odnotowano nieprawidłowości.
- 5) Otrzymano 1 informację o wydanej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu decyzji na wprowadzanie do obrotu w sklepach na terenie powiatu sieradzkiego ciepłych wyrobów wędliniarskich;
- 6) Otrzymano 4 informacje od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu o wystąpieniu ognisk Salmonellozy w stadzie kur w gospodarstwach na terenie powiatu sieradzkiego.

- **Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa**

Przeprowadzono 5 wspólnych kontroli w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (owoce miękkie, warzywa kapustne, ogórki, pomidory) w ramach Planu działania na 2018 rok dot. produkcji pierwotnej.

- **Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym**

W 2018 roku prowadzono współpracę w zakresie przekazania liczby zarejestrowanych aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych, sklepów zielarsko-medycznych.

Ogółem zarejestrowano 44 apteki, w tym 1 prowadzącą sprzedaż stacjonarną i internetową oraz 4 sklepy zielarsko-medyczne w tym 1 prowadzący sprzedaż internetową.

W 2018r. wpisano do rejestru zakładów ogółem 3 apteki.

W 5 aptekach pobrano 9 prób suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia.

W 1 sklepie zielarskim pobrano 1 próbę suplementu diety na zawartość błonnika, którą zakwestionowano z uwagi na nieprawidłowości w oznakowaniu.

Przeprowadzono 13 kontroli, w tym 6 w 5 aptekach, 7 w 3 sklepach zielarsko-medycznych.

W związku ze zgłoszeniami do systemu RASFF przeprowadzono 4 kontrole w sklepach zielarsko-medycznych. Kwestionowanych produktów nie stwierdzono w obrocie.

W 2018r. udzielono informacji lokalnym mediom dotyczącej porad dla osób zbierających grzyby dzikorosnące.

WNIOSKI

- W 2018r. podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.
- W 2018r. wzrosła liczba przypadków nieprawidłowości w oznakowaniu żywności, w tym suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia.
- Odnotowano mniejszą liczbę zgłoszonych interwencji konsumenckich.
- Zauważalna jest duża rotacja właścicieli w już funkcjonujących obiektach.
- W 2018r. utrzymała się tendencja wzrostu liczby wniosków dot. gospodarstw zajmujących się produkcją roślinną, zgłoszonych do rejestracji obiektów produkcji pierwotnej.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Powiat sieradzki leżący w centralnej Polsce jest jednym z najbardziej znanych historycznie obszarów o dobrze rozwiniętym rolnictwie i rozwijającym się przemyśle. Posiada cenne, coraz lepiej wykorzystywane walory przyrodnicze i rekreacyjne. W roku 2018 podobnie jak w poprzednich latach, Oddział Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu kontynuował wykonywanie zadań określonych ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działalność Oddziału w 2018 roku skierowana była zwłaszcza na prawidłowy nadzór nad jakością wody podawanej do sieci wodociągów miejskich i wiejskich na terenie powiatu sieradzkiego, jakością wody na pływalniach i w kąpieliskach, a także nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym podmiotów wykonujących działalność leczniczą i obiektów użyteczności publicznej, zwłaszcza zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej.

1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu prowadził nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Nadzorem objęto wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualne ujęcia dostarczające wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym. W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowały 42 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 10 wodociągów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub podmiotach działających na rynku spożywczym. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia są własnością gmin lub miast. Część z tych wodociągów zarządzana jest przez upoważnione jednostki organizacyjne lub przedsiębiorstwa. Wodociągi posiadające innych właścicieli to wodociągi o zasięgu lokalnym, zaopatrujące w wodę jeden obiekt np. szpitale, zakłady produkujące żywność itp.

Ze względu na fakt, że wszystkie wodociągi na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywane są z ujęć podziemnych, uzdatnianie wody w większości wodociągów na terenie powiatu sieradzkiego polega na odfiltrowaniu nadmiaru żelaza i manganu. Ponadto w 9

wodociągach stosuje się stałą dezynfekcję wody podchlorynem sodu, w pozostałych wodociągach dezynfekcję wody stosuje się okresowo, w miarę potrzeb.

Bez systemu uzdatniania w dalszym ciągu pracuje wodociąg w Burzeninie, gdzie woda pod względem składu fizyko-chemicznego odpowiada wymaganiom Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W przypadku gdy skład fizyko-chemiczny lub bakteriologiczny wody podawanej do sieci wodociągowej nie odpowiadał wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydawano decyzje administracyjne.

W 2018 roku wydano 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia i nakazującą unieruchomienie wodociągu do czasu uzyskania stwierdzenia przydatności wody do spożycia. Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono w wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w podmiocie działającym na rynku spożywczym ze względu na obecność w wodzie bakterii *Escherichia coli* oraz bakterii grupy coli.

Wydano również 3 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia. Warunkową przydatność wody do spożycia stwierdzono w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

- w Charłupii Wielkiej, gm. Wróblew – ze względu na przekroczenie parametrów fizyko-chemicznych: mętności, manganu i żelaza oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h w 100 ml wody,
- w Słomkowie Mokrym, gm. Wróblew – ze względu na przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h w 100 ml wody,
- w Borysławicach, gm. Błaszki - ze względu na przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h w 100 ml wody.

We wszystkich wodociągach badana woda na koniec 2018r. odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2018r. nie wydawano decyzji administracyjnych na stan sanitarno-techniczny stacji wodociągowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny obiektów, w których mieszczą się stacje wodociągowe ulega systematycznej poprawie.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 Ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 24 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono nadzór nad materiałami i wyrobami używanymi do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W roku 2018 wydano 1 ocenę higieniczną, nie zatwierdzono do badań laboratoriów wykonujących badania jakości wody do celów urzędowych.

W 2018 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę ciepłej wody. Kontrolą objęto obiekty, w których przebywa duża liczba osób szczególnie narażonych na infekcje, tzn. w Szpitalach, Domach Dziecka, Domach Pomocy Społecznej. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 39 próbek wody ciepłej z 12 obiektów. Właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 18 próbek wody ciepłej. We wszystkich przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – *Legionelli sp.* w 100ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

2. Woda do celów rekreacyjno-sportowych

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego zostały zorganizowane 2 kąpieliska na wodach powierzchniowych. Kąpieliska zostały zorganizowane w miejscach poprzednio okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, a ich wyposażenie zostało dostosowane do wymogów prawnych. Woda w kąpieliskach była badana przez organizatorów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8.04.2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i nadawała się do kąpieli.

W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego nie były organizowane miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Pływalnie

W roku 2018 nadzorem objęte były: kryta pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, kryta pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza i odkryta pływalnia w Sieradzu, ul. Portowa (otwarta w sierpniu 2018r.).

Zarządzający Pływalniami: przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu, przy NZOZ REH-MED. ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu oraz w Sieradzu przy ul. Portowej ustalili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu harmonogramy poboru próbek wody basenowej w 2018r., zgodnie z którymi były wykonywane badania jakości wody basenowej. Wodę basenową pobierano z punktów określonych w zał. Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni tj. niecka basenowa, niecka basenowa wyposażona w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, natryski oraz z punktów poboru wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji.

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu

W czerwcu 2018r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody (za okres od 02 czerwca 2017r. do 01 czerwca 2018r.) stwierdzając ostatecznie, że: woda na Pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu spełnia wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Ponadto, analiza przedstawionych przez zarządzającego Pływalnią przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu sprawozdań z badań laboratoryjnych jakości wody na pływalni pobieranej w okresie od 02 czerwca 2018r. do 31 grudnia 2018r. wykazała iż:

- woda w niecce basenowej dużej oraz w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni;
- w wodzie w niecce basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) i w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) stwierdzono jednorazowe przekroczenie parametru chloroform;
- w wodzie w niecce basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) stwierdzono jednokrotnie obecność *Pseudomonas aeruginosa*.

W przypadku stwierdzenia obecności *Pseudomonas aeruginosa* zarządzający pływalnią natychmiast wyłączył jacuzzi z użytkowania i podjął działania naprawcze, które skutkowały poprawą jakości wody i ponowne badania wody basenowej nie wykazały przekroczeń.

Jednorazowe podwyższenie wartości parametru chloroform w wodzie w niecce basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) i w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) było przekroczeniem chwilowym. Po wykonaniu płukania oraz kalibracji urządzenia pomiarowego kolejne badania wody nie wykazały przekroczeń.

Zgodnie z wymaganiami w/w rozporządzenia w miesiącu styczniu przebadana została woda w natryskach. Badania nie wykazały obecności *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej.

Pływalnia kryta przy NZOZ REH-MED. ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu

W sierpniu 2018r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody (za okres od 02 czerwca 2017r. do 01 czerwca 2018r.) stwierdzając ostatecznie, że woda na Pływalni przy NZOZ Rehabilitacja Medyczna „REH –

MED” Krystyna Kobiela, ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu:

- dla niecki basenowej dużej spełniała wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 oraz wymagania fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach;

- dla niecki basenowej małej i jacuzzi nie spełniała wymagań mikrobiologicznych określonych w załączniku nr 1 oraz wymagań fizykochemicznych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Analiza przedstawionych przez zarządzającego Pływalnią przy NZOZ REH-MED., ul. Mickiewicza 14 w Sieradzu sprawozdań z badań laboratoryjnych jakości wody na pływalni pobieranej od 02 czerwca 2018r. do 31 grudnia 2018r.:

A) Niecka basenowa wyposażona w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) i woda wprowadzana do niecki basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi).

Z uwagi na przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h w 1 ml wody od dnia 21 maja 2018r. zarządzający pływalnią wyłączył z użytkowania nieckę. Prowadzone przez zarządzającego działania naprawcze okazały się nieskuteczne i do dnia 31 grudnia 2018r. nie doprowadzono jakości wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

B) Niecka basenowa mała i woda wprowadzana do niecki basenowej z systemu cyrkulacji.

Do dnia 21 sierpnia 2018r. obowiązywała decyzja wydana w dniu 25 lipca 2017r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu nakazująca zamknięcie niecki basenowej małej. Badania jakości wody z niecki w ramach kontroli wewnętrznej z dnia 7 listopada 2018r. wykazały obecność *Pseudomonas aeruginosa* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h oraz przekroczenia parametrów fizyko – chemicznych tj. chloru związanego, chloru wolnego i potencjału redox, co skutkowało wydaniem decyzji PPIS w Sieradzu w dniu 20 listopada 2018r. znak: PPIS.OHK.4703.7.2018 nakazującej zamknięcie niecki basenowej małej.

C) Niecka basenowa duża oraz woda wprowadzana do niecki basenowej z systemu cyrkulacji.

Z przeprowadzonych badań w ramach kontroli wewnętrznej wynika, że jakość wody w niecce jest niestabilna, a stale powtarzające się przekroczenia parametrów fizykochemicznych: utlenialność, mętność, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, chloroform, nie dają się

wyeliminować mimo prowadzonych działań naprawczych. Badania jakości wody z niecki w ramach kontroli wewnętrznej z dnia 7 listopada 2018r. wykazały obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h oraz przekroczenia parametrów fizyko – chemicznych tj. chloru związanego, chloru wolnego i potencjału redox, co skutkowało wydaniem decyzji PPIS w Sieradzu w dniu 20 listopada 2018r. znak: PPIS.OHK.4703.7.2018 nakazującej zamknięcie niecki basenowej dużej.

Na dzień 31 grudnia 2018r. niecki nie zostały ponownie uruchomione przez właściciela obiektu.

Zgodnie z wymaganiami w/w rozporządzenia w miesiącu styczniu przebadana została woda w natryskach. Badania nie wykazały obecności *Legionella sp.*

Pływalnia odkryta (sezonowa) w Sieradzu, ul. Portowa

W listopadzie 2018r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody (za okres 1 czerwca 2018 roku – 16 września 2018 roku) stwierdzając ostatecznie, że: woda na Pływalni odkrytej (sezonowej) w Sieradzu, ul. Portowa spełnia wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Użytkownicy Pływalni Odkrytej w Sieradzu korzystali z wody przydatnej do kąpieli.

3. Obiekty użyteczności publicznej

W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej skontrolowali 513 obiektów użyteczności publicznej, w tym 82 piaskownice, 14 parkingów miejskich oraz 27 przystanków. Nadzorem objęto również otwarte w sezonie letnim 2 baseny kąpielowe odkryte mieszczące się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzecze 12 i MOSiR w Sieradzu Męka.

Kontrole przeprowadzono w następujących rodzajach i grupach obiektów: ustępy publiczne, pływalnie kryte i odkryte, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, dworce autobusowe i kolejowe, cmentarze, apteki i punkty apteczne, domy przedpogrzebowe, ośrodki kultury, teatr, stadiony, pralnie, stacje paliw, dyskoteka, przystań kajakowa, port jachtowy, zakłady karne, przystanki mpk, parkingi miejskie, miejsca obsługi podróżnych, tereny rekreacyjne.

W kwietniu i maju 2018r. przeprowadzono kontrole sanitarne we wszystkich miastach i gminach powiatu sieradzkiego obejmujące sprawdzenie czystości osiedli miejskich, ciągów

komunikacyjnych i pieszych, poboczy, parków, skwerów, przystanków autobusowych, parkingów miejskich i leśnych oraz występowanie „dzikich” wysypisk śmieci. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych tras, ulic, rowów przydrożnych oraz terenów rekreacyjnych nie budził zastrzeżeń. Na terenie powiatu sieradzkiego zostały zlikwidowane „dzikie wysypiska”, a w przypadku powstawania nowych były one likwidowane na bieżąco. Ulice, place, przystanki autobusowe, parkingi utrzymane czysto, przy głównych ciągach komunikacyjnych rozstawione kosze na odpadki.

Zły stan higieniczno-sanitarny i techniczny stwierdzono w 10 obiektach użyteczności publicznej. Podczas kontroli tych obiektów wydawano stosowne zalecenia, które wykonano w ustalonym terminie. W 4 obiektach zastosowano karanie mandatowe. W pozostałych obiektach podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

W poszczególnych grupach obiektów wygląda to następująco;

Ustępy publiczne

Kontrolą objęto stałe ustępy publiczne i ogólnodostępne oraz tymczasowe przy dwóch kąpieliskach. Podczas kontroli nie stwierdzono rażących uchybień sanitarnych.

Pływalnie

W roku 2018 nadzorem objęta była Pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu, Pływalnia REH-MED w Sieradzu, przy ulicy Mickiewicza oraz nowo otwarta odkryta Pływalnia w Sieradzu przy ul. Portowej.

Pływalnie są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2018 skontrolowano jeden Dom Pomocy Społecznej. Stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 5 obiektów posiadających kategoryzację, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, a mianowicie 4 hotele:

- Hotel „Na Półboru” w Stawiszczu w gminie Sieradz,
- Hotel Klimczak przy ulicy Wojska Polskiego w Sieradzu,
- Hotel Wróblewscy Sieradz, ul Sarańska 8,
- Hotel „Dworek za lasem” we Włyniu w gminie Warta,

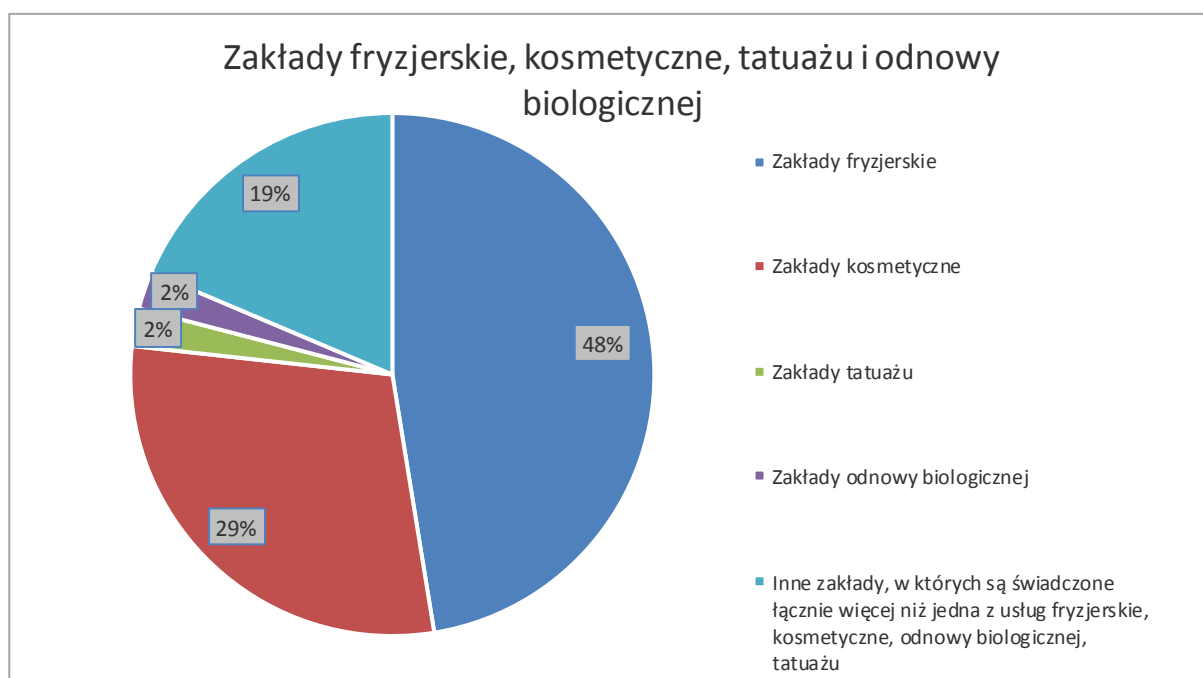
oraz pensjonat:

- Dwór w Kamionaczu w gminie Warta.

Obiekty te są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Pozostałe obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie nie posiadają kategoryzacji. Większość tych obiektów

proceedzi działalność cały rok. Obiekty wczasowo-turystyczne czynne cały rok zaliczyć można do dobrych zarówno pod względem wyposażenia jak i stanu sanitarnego. Pokoje urządzone są estetycznie, stan sanitarny bielizny pościelowej nie budził zastrzeżeń. Sanitariaty wyłożone są glazurą, terakotą bądź panelami ściennymi, wyposażone w nowoczesną armaturę sanitarną i wystarczającą ilość różnorodnych środków higienicznych. Wszystkie obiekty mają uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową i odpadową.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W porównaniu z rokiem 2017r. stan sanitarno-techniczny skontrolowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej nie uległ znaczącej zmianie.

W wielu salonach fryzjerskich i kosmetycznych stwierdzono wysoki standard i profesjonalną obsługę znającą i stosującą procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Zakłady wyposażone są w jednorazowe ręczniki dla klientów, posiadają odpowiedni zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz wystarczającą ilość sprzętu jednorazowego użytku. Używane w trakcie świadczenia usług narzędzia są czyste, dezynfekowane, a narzędzia używane do zabiegów mogących naruszać ciągłość tkanki - sterylne. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w większości zakładów zachowane są warunki zabezpieczenia przeciwepidemicznego.

W czterech zakładach stwierdzano uchybienia higieniczno-sanitarne i techniczne, które dotyczyły braku punktu wodnego wyposażonego w umywalkę bądź zlew do mycia narzędzi używanych podczas świadczenia usług w pomieszczeniu, w którym wykonywane są świadczenia fryzjerskie, używania podczas świadczenia usług brudnych, niedezynfekowanych

narzędzi fryzjerskich, braku pojemników i środków do dezynfekcji narzędzi czy braku segregacji odzieży osobistej i ochronnej pracowników. Na stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia sanitarno-higieniczne i techniczne wydawano stosowne zalecenia, w trzech przypadkach zastosowano karanie mandatowe. Zalecenia zostały wykonane w ustalonych terminach.

Jednym z priorytetowych działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2018 r. była realizacja zadań zawartych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111), która weszła w życie z dniem 16 lutego 2018 r. Pracownicy PSSE w Sieradzu prowadzili kontrole w zakresie egzekwowania: całkowitego zakazu promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solarium, kontroli świadczenia usług w zakresie udostępnienia solarium (w związku z zakazem udostępniania solariów osobom nieletnim), prawidłowego oznakowania dot. zakazu korzystania z solarium przez osoby niepełnoletnie oraz negatywnych skutków korzystania z solarium, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium.

Dworce autobusowe i kolejowe

Kontrolą objęto dworce PKS i PKP w Sieradzu. Dworzec PKS w Sieradzu zlokalizowany jest w centrum miasta, wyposażony w zadaszone stanowiska autobusowe, poczekalnię i sanitariaty dla podróżnych, kosze na odpadki. Sanitariaty udostępniane pasażerom są dezynfekowane, zapewnione są środki higieny. Stan sanitarno-porządkowy oraz stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. Na terenie dworca PKS w Sieradzu znajduje się również przystanek komunikacji międzynarodowej, którego stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Dworzec PKP w Sieradzu posiada kasy biletowe, poczekalnię i sanitariaty dla podróżnych. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono dobry stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektu.

Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych

Pod nadzorem sanitarnym znajduje się przystań kajakowa w Sieradzu na rzece Warta oraz port jachtowy Centrum Edukacji Ekologicznej Natura 2000 nad zalewem „Jeziorsko” w miejscowości Ostrów Warcki, gm. Warta. Są to obiekty w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Tereny rekreacyjne

Kontrolą objęto piaskownice na terenie miasta Sieradza, Błaszek, Warty i Złoczewa oraz gminy Burzenin. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Piaskownice utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-higienicznym.

Cmentarze

Kontrolą objęto cmentarze na terenie powiatu sieradzkiego. Na 3 cmentarzach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące ubytków w ogrodzeniu czy nieprawidłowości w składowaniu odpadów. Podczas kontroli cmentarzy sprawdzano również stan sanitarno – higieniczny i techniczny kaplic, w których przechowywane są zwłoki przed pogrzebem. Stan sanitarny kaplic oraz pozostałych skontrolowanych cmentarzy nie budził większych zastrzeżeń. Na stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia sanitarno-higieniczne i techniczne wydawano stosowne zalecenia, które w dwóch wypadkach zostały wykonane w ustalonych terminach, w jednym termin nie upłynął.

Domy przedpogrzebowe

Nadzorem objęto Dom pogrzebowy w Sieradzu oraz Dom Pogrzebowy w Brzeźniu. Podczas kontroli tych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady karne

Kontrolą objęto Zakład Karny w Sieradzu i jego oddział zamiejscowy w Męckiej Woli. Podczas kontroli tych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne obiekty

Kontrolą objęto 25 aptek i punktów aptecznych, dyskotekę, stadion, 3 pralnie, 9 stacji paliw i miejsc obsługi podróżnych, 14 parkingów miejskich, 27 przystanków MPK oraz otwarte w sezonie letnim baseny kąpielowe: odkryty mieszczący się na terenie Ośrodka wypoczynkowego "Sportowa Osada" sp. z o.o. w Burzeninie, ul. Zarzecze 12 i odkryty mieszczący się na terenie MOSiR w Sieradzu Męka (nie zaliczane do pływalni).

W porównaniu z rokiem 2017r. stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie zmienił się znacząco. Na stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości stosowano karanie mandatowe lub wydawano stosowne zalecenia. Powtórna kontrola obiektu wykazywała, że wydane zalecenia zostały wykonane w ustalonym terminie.

Środki transportu

W roku 2018 kontroli poddano autobusy komunikacji publicznej oraz autokary firm przewozowych, świadczących usługi transportowe na trasach krajowych i międzynarodowych. Skontrolowane pojazdy utrzymane są w należyтым stanie sanitarno-porządkowym.

Skontrolowano również 17 samochodów służących do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W roku 2018 na terenie powiatu sieradzkiego kontrolą objęto 5 zakładów pogrzebowych. Zakłady te nie są usytuowane na terenie cmentarzy i prowadzą głównie działalność w zakresie sprzedaży akcesoriów pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Prowadzona działalność jest zgodna z wpisem do rejestru przedsiębiorców zgodnie z ustawą *Prawo*

przedsiębiorców. Skontrolowane samochody (17) posiadają stosowne wpisy w dowodach rejestracyjnych. Samochody spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów. Jeden z zakładów pogrzebowych, oprócz sprzedaży akcesoriów pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich świadczy również usługi w zakresie przechowywania zwłok i prowadzi ceremonie pogrzebowe. Dom pogrzebowy spełnia wymogi sanitarno-higieniczne. Posiada odpowiednie miejsca do przechowywania zwłok (chłodnia na 9 miejsc), dysponuje odpowiednimi środkami transportu. Dla osób uczestniczących w ceremonii pogrzebowej zapewnione jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne.

W 2018r. pracownicy inspekcji sanitarnej uczestniczyli w 16 ekshumacjach. Podczas ekshumacji nie stwierdzono nieprawidłowości, zachowane były odpowiednie warunki sanitarne.

W roku 2018 nie wpłynęła żadna skarga na działalność oddziału higieny komunalnej. Zarejestrowano 18 interwencji, które dotyczyły: braku dezynfekcji piwnic po zalaniu nieczystościami płynnymi, zawilgocenia i zagrzybienia cel w Zakładzie Karnym, obecności karaluchów w budynkach zamieszkania zbiorowego, złej jakości wody, nieodpowiednich warunków sanitarnych przy świadczeniu usług fryzjerskich, złego stanu sanitarno-technicznego lokalu mieszkalnego, niewłaściwego usytuowania zbiornika na nieczystości płynne i ubikacji wolnostojących, braku toalety na stacji benzynowej czy dzikiego wysypiska. Każdorazowo podejmowano działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu.

4. Działalność kontrolno-represyjna

W 2018r. pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej skontrolowali 344 obiekty, wykonali 481 kontroli protokółarnych, z których 84 dotyczyło poboru próbek wody. Wydano 23 decyzje administracyjne, spośród których: 5 – to decyzje opłatowe, 4 – dotyczyły jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 1 – złej jakości wody do kąpieli. Pozostałe decyzje dotyczyły: 15 - wyrażenia zgody na przeprowadzenie ekshumacji, 2 - umorzenia wszczętego postępowania administracyjnego, 1 – wydania oceny higienicznej na zastosowane materiały do kontaktu z wodą. Wydano 29 postanowień, spośród których: 4 - dotyczyło wydania opinii dotyczących regulaminów odbioru odpadów i utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin, 17 – dotyczących przywozu zwłok lub szczątków z zagranicy, 8 – wydania opinii dotyczących imprez masowych. W czterech przypadkach zastosowano karanie mandatowe (4/1000,00 zł).

5. Podsumowanie

- Prowadzony nadzór nad jakością wody do spożycia przez ludzi potwierdza, że ludność na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywana jest w wodę dobrej jakości. Przekroczenia parametrów, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną są sporadyczne, a czasokresy podawania wody niespełniającej wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia są coraz krótsze.
- Wyniki systematycznego nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej wskazują na poprawę stanu technicznego i sanitarnego nadzorowanych obiektów oraz poziomu świadczonych usług. Wiele podmiotów gospodarczych w swojej działalności dąży do poprawy funkcjonalności pomieszczeń, zmiany wystroju wnętrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały sprzęty i urządzenia, co idzie w parze z wymaganiami technicznymi i sanitarnymi określonymi w obowiązujących aktach prawnych.
- Co roku wzrasta standard bazy noclegowej w obiektach hotelarskich, w których właściciele dbają o należyty stan zarówno sanitarno-techniczny jak i estetyczny. Z roku na rok zwiększa się konkurencyjność oraz dbałość o klienta.
- Właściciele zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej dbają o stan sanitarno-porządkowy stosując z roku na rok większy reżim sanitarny przy świadczeniu usług. Dzięki opracowanym i wdrożonym procedurom w zakładach, w których podczas wykonywanych zabiegów dochodzi do przerwania ciągłości tkanek, zapewnione jest bezpieczeństwo przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Jednak brak aktu prawnego dotyczącego wymagań sanitarno – higienicznych oraz sanitarno – technicznych dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej znacznie utrudnia kontrolę ww. obiektów.

V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2018 pracownik sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorował 140 placówek w tym 121 stałych i 19 sezonowych. W placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono 80 kontroli sanitarnych, wydano 5 decyzji administracyjnych, nie stosowano karania mandatowego. Stan sanitarno-higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu funkcjonowało 5 żłobków (1 publiczny i 4 niepubliczne) w istniejących budynkach. Placówki posiadają opinie sanitarne lub decyzje administracyjne. Ogółem z placówek korzysta 113 dzieci. Wszystkie placówki korzystają z posiłków zapewnionych przez catering.

PRZEDSZKOLA

Nadzorem objętych było 31 placówek, w tym 18 przedszkoli i 13 samodzielnych oddziałów przedszkolnych. Opiekę zapewniono 1932 dzieciom.

Wszystkie placówki zaopatrzone są w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, podłączone są do sieci kanalizacyjnej, w 2 punktach przedszkolnych ścieki odprowadzane są do szamb należących do szkoły, w której funkcjonuje punkt. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i 1 umywalkę jest normatywna. We wszystkich placówkach zapewnione są prawidłowe warunki do utrzymania higieny (mydło, ręczniki i papier toaletowy). We wszystkich zakładach zapewnione jest dożywianie. W 1 przedszkolu przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu dzieci, zbadano 41 stanowisk, nieprawidłowości nie stwierdzono. Meble są prawidłowo wycechowane i oznakowane. W obiektach przedszkolnych przeprowadza się niezbędne prace remontowe np: malowanie pomieszczeń, naprawa sprzętu itp. W przedszkolach nie zapewnia się opieki medycznej. Placówki te nie posiadają gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

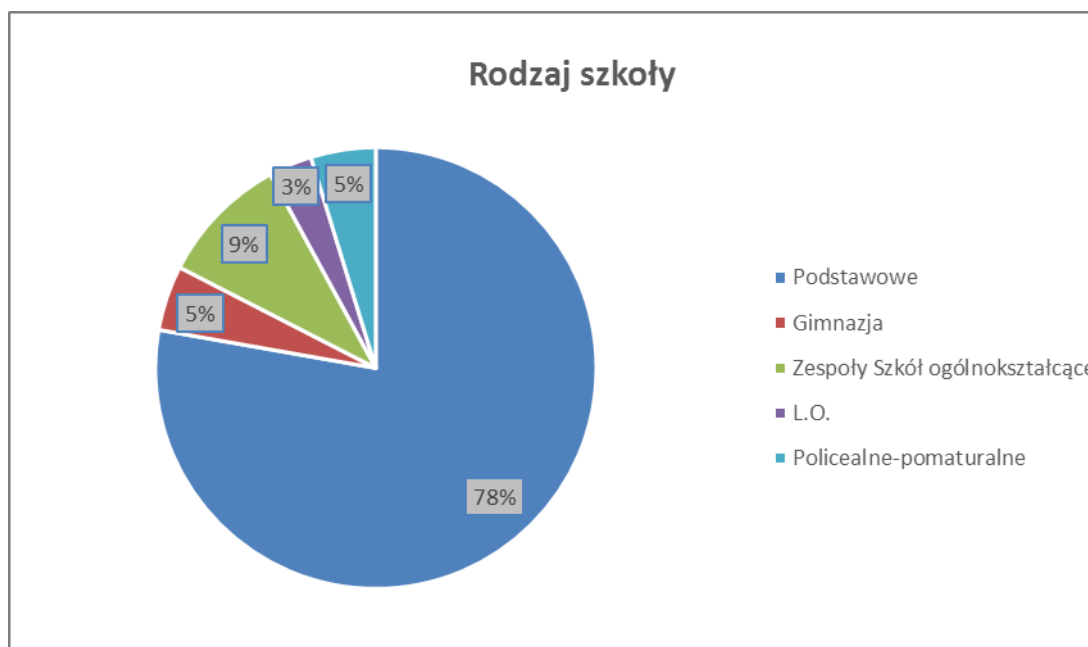
Stan sanitarno – techniczny tych obiektów jest zadawalający.

SZKOŁY

W roku 2018 na terenie powiatu funkcjonowały 63 szkoły różnego typu.

Szkoły	Liczba	Budynki		
		nieprzystosowane	w złym stanie technicznym	w złym stanie sanitarnym
Podstawowe	49	-	-	-
Gimnazja	3	-	-	-
Zespoły Szkół ogólnokształcące	6	1	-	-
L.O.	2	-	-	-
Policealne-pomaturalne	3	-	-	-
Razem:	63	1	-	-

Tabela 6 Stan techniczny i sanitarny budynków szkolnych

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ewidencją objętych jest 49 samodzielnie funkcjonujących szkół podstawowych. W 26 skontrolowanych szkołach naukę pobiera 4818 uczniów. Wszystkie placówki korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i są skanalizowane. W 7 budynkach szkoły są szamba, pozostałe podłączone są do kanalizacji centralnej (gminnej lub miejskiej).

W 7 szkołach funkcjonuje blok żywieniowy, a w 18 szkołach uczniowie korzystają z ciepłych posiłków dowożonych z innych placówek przygotowywanych w typowych kuchniach. W 16 szkołach dla uczniów wydawana jest herbata, co w części finansowane jest ze

środków opieki społecznej. We wszystkich szkołach dzieci otrzymywały do picia mleko w opakowaniach jednostkowych. Niektóre szkoły dzieciom klas I-III zapewniały owoce lub warzywa. W roku sprawozdawczym bloki żywieniowe szkół podstawowych podlegały ocenie HŻŻiPU PSSE w Sieradzu. Przeprowadzone kwalifikacje obiektów nie wykazywały nieprawidłowości w blokach żywieniowych. W wielu szkołach istnieją punkty małej gastronomii oraz sklepiki szkolne, które wprowadziły produkty pożądane z punktu racjonalnego żywienia.

Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów są na ogół zapewnione - stosowano mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki. Papier toaletowy umieszczony jest w kabinach lub znajduje się w poszczególnych izbach lekcyjnych. Niemniej jednak szkoły o większej liczbie uczniów ciągle borykają się z problemem właściwego zaopatrywania toalet w środki higieniczne. Są one niszczone bezmyślnie przez uczniów, a sytuacja finansowa placówek ciągle nie pozwala na ich zakup w odpowiedniej ilości.

Warunki pobytu uczniów w szkołach

W kontrolowanych szkołach stoliki i krzesła dla uczniów są na ogół właściwie oznakowane oraz dostosowane do wzrostu uczniów. Nie stwierdzono większych nieprawidłowości w tym zakresie. Dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 7 oddziałach jednej szkoły i 127 stanowiskach. Niemniej jednak funkcjonujący w większych placówkach system klaso-pracowni sprzyja temu, że uczniowie zajmują niewłaściwe stanowiska. W takich przypadkach zobowiązuje się dyrektorów placówek, aby wychowawcy klas zwracali uwagę na powyższy problem. Podczas kontroli zwracano uwagę na właściwe oświetlenie i informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia. W 26 szkołach podstawowych, w których jest 272 oddziałów dokonano analizy zgodności z zasadami higieny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych. Zajęcia lekcyjne w systemie 2 zmianowym prowadzone są w 1 szkole. Stan sanitarno - techniczny szkół podstawowych nie budzi większych zastrzeżeń.

GIMNAZJA

Pod nadzorem PSSE w Sieradzu znajdują się obecnie 3 gimnazja. W 2 skontrolowanych naukę pobiera 103 uczniów.

Placówki te na ogół mieszczą się w budynkach o dobrym stanie technicznym. Wszystkie są podłączone do wodociągów i do kanalizacji. Nie odnotowano przekroczenia wskaźnika sanitarnego przypadających na 1 oczko ustępowe i umywalkę. W 1 szkole brak jest infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, uczniowie szkoły korzystają z bloku sportowego i boiska innej szkoły. W 1 placówce funkcjonuje sklepik szkolny prowadzony przez samorząd uczniowski, w którym dostępne są tylko produkty pożądane z punktu racjonalnego żywienia. W szkołach nie funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

W placówkach bieżące prace remontowe polegające na podmalowaniu ścian przeprowadzano w okresie przerwy wakacyjnej.

Warunki do prowadzenia żywienia

W skontrolowanych placówkach dożywianie przedstawia się następująco: do 1 szkoły posiłki są dowożone, a młodzież z drugiej placówki ma zapewnione posiłki w pobliskiej szkole. Z dożywiania skorzystało 56 uczniów, w tym korzystających z posiłków dofinansowanych było 32 uczniów.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Pod nadzorem są niepubliczne licea ogólnokształcące. Naukę pobiera 93 uczniów. Stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

SZKOŁY POLICEALNE

Nadzorem objęte są 3 szkoły, w jednej skontrolowanej naukę pobiera 724 słuchaczy. W tej szkole zajęcia wychowania fizycznego nie obowiązują. Stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

ZESPOŁY SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W roku 2018 funkcjonowało 6 zespołów, w ich skład wchodzi 16 zakładów tj.: 6 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 4 gimnazja. W dwóch skontrolowanych naukę pobiera 983 uczniów.

W budynku nieprzystosowanym do potrzeb funkcjonuje 1 zespół (dzieci przechodzą na posiłki do stołówki mieszczącej się w innym budynku). Wszystkie placówki wodę pobierają z wodociągów i są skanalizowane. Jedna szkoła posiada własną oczyszczalnię, pozostałe korzystają z kanalizacji publicznej. Warunki do prowadzenia żywienia (własne bloki żywieniowe) zapewnione są w skontrolowanych placówkach. Ogółem z posiłków 2-daniowych skorzystało 168 uczniów w tym 75 uczniów skorzystało z posiłków dofinansowanych. Ponadto w jednej szkole organizowane są śniadania szkolne, z których skorzystało 63 uczniów. W 1 placówce funkcjonuje sklepik szkolny prowadzony przez samorząd uczniowski. Jeden zespół zapewnia uczniom opiekę medyczną udostępniając gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Wszystkie placówki zapewniają warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tzn. posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem. Stan techniczny i sanitarny tych obiektów nie budzi większych zastrzeżeń.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE WSPARCIA DZIENNEGO

Pod nadzorem znajduje się 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Z 3 skontrolowanych korzysta 25 dzieci. Są to przede wszystkim świetlice prowadzone w godzinach popołudniowych. W tych placówkach prowadzone jest również dożywianie dzieci (zupa lub kanapki), a w przypadku ośrodka adaptacyjnego dzieciom zapewnia się śniadanie i obiad. Stan sanitarno-techniczny tych placówek nie budzi zastrzeżeń.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

Nadzorem objętych było 6 placówek - są to młodzieżowe domy kultury, z których skorzystało 195 dzieci i młodzieży. Na ogół zajęcia prowadzone są w godzinach popołudniowych. Stan placówek sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

PLACÓWKI Z POBYTEM CAŁODOBOWYM

Nadzorem objęto 3 placówki, w skontrolowanych przebywało 78 dzieci. Dwie placówki korzystają z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia, jedna korzysta z własnego ujęcia. Wszystkie są skanalizowane, a ścieki odprowadzane są do szamba (1 placówka) lub własnej oczyszczalni (1placówka) lub kanalizacji publicznej.

POZOSTAŁE OBIEKTY STAŁE

W 2018 roku nadzorem objęto 2 placówki nauczania i wychowania inne. Są to poradnie psychologiczno-pedagogiczne funkcjonujące w istniejących obiektach. Placówki posiadają opinie sanitarne.

PLACÓWKI SEZONOWE

W okresie sprawozdawczym w elektronicznej bazie wypoczynku zamieszczonych było 19 placówek, prowadzono nadzór sanitarny nad 5 turnusami letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, z których skorzystało 420 dzieci. Bieżące kontrole sanitarne nie wykazywały nieprawidłowości. Wszystkie obiekty były zakwalifikowane i spełniały wymagania sanitarno-higieniczne. Dzieci zapewnione miały dobre warunki wypoczynku i pobytu. Opiekę medyczną pełniły POZ, poważniejszych zachorowań nie odnotowano. Placówki posiadały izolatki właściwie wyposażone. Podczas przeprowadzonych kontroli większych nieprawidłowości nie stwierdzono.

VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W 2018 r. w ewidencji inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego było 395 podmiotów gospodarczych, zatrudniających ogółem 10010 pracowników. Najwięcej jest zakładów zatrudniających do 50 osób.

Kontrolą objęto 61 zakładów, w których zatrudnienie wynosiło 4391 pracowników. Typując zakłady do kontroli w 2018r. brano pod uwagę zamierzenia na bieżący rok, rodzaj i stopień zagrożeń zawodowych. Przeprowadzono 66 kontroli oraz 3 kontrole związane z dochodzeniami epidemiologicznymi w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach chorób zawodowych.

W 2018 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej z zakresu higieny pracy realizowali następujące zamierzenia:

- Prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy;
- Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach chorób zawodowych;
- Prowadzenie i nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami;
- Prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
- Prowadzenie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3;
- Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw FORUM wymiany informacji Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach, w zakresie egzekwowania przepisów rozporządzenia REACH i CLP;
- Prowadzenie działań związanych z realizacją inicjatyw sieci CLEEN (Chemical Legislation European Enforcement Network);

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarno-higienicznymi wydano zalecenia dotyczące m.in. przedstawienia aktualnych pomiarów czynników szkodliwych.

Ocena środowiska pracy

Ocenę higienicznych warunków pracy dokonywano w oparciu o badania środowiska pracy przeprowadzone przez laboratoria inspekcji sanitarnej oraz laboratoria środowiska pracy. Na 10010 ogółem zatrudnionych osób, 15 pracowało w warunkach niezgodnych z normatywami higienicznymi, co stanowi niecały 0,15% ogólnej liczby zatrudnionych. Wszystkie te osoby pracowały w przekroczeniu na hałas powyżej normatywów higienicznych.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy

Na terenie powiatu sieradzkiego znajduje się 14 zakładów, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze głównie promieniowanie jonizujące, odczynniki chemiczne stosowane w analityce laboratoryjnej. Przeprowadzono w nich 6 kontroli sanitarnych. Ogółem w kontrolowanych zakładach w narażeniu pracowało 131 osób w tym 86 kobiet. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na aktualizację badań środowiskowych, prowadzenie rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników rakotwórczych oraz stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej.

Choroby zawodowe

W 2018 r. zgłoszono 1 podejrzenie choroby zawodowej, w związku z którym przeprowadzono postępowania wyjaśniające. Zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej dotyczyły: „Obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażonego podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonego jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz” poz. 21. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013r. poz. 1367)

Łącznie wydano 1 decyzję o stwierdzeniu następujących chorób zawodowych: „Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią” - poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych wymienionego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2013r., poz.1367)

Substancje niebezpieczne, preparaty chemiczne, produkty biobójcze, detergenty

W 2018r. kontrolowano wprowadzane do obrotu produkty biobójcze pod kątem zgodności z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (Dz.U. 2015 poz. 1926). Przeprowadzono 9 kontroli, w trakcie których sprawdzono 9 produktów biobójczych, których nie zakwestionowano.

Wprowadzane do obrotu przez producentów detergenty i środki powierzchniowo–czynne kontrolowano pod kątem zgodności z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu nr 648/2004/WE z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. Urz. UE L 104 z 8.4.2004, str. 1). Przeprowadzono 2 kontrole u producentów i dystrybutorów detergentów. Skontrolowano 3 detergenty, których nie kwestionowano.

Niebezpieczne substancje, preparaty chemiczne oraz wyroby kontrolowano pod kątem

zgodności z Rozporządzeniem (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE REACH (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1).

Przeprowadzono 44 kontrole w łańcuchu dostaw tj. u dystrybutorów oraz stosujących. Sprawdzono 18 kart charakterystyk oraz 18 opakowań substancji/mieszanin niebezpiecznych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

W roku sprawozdawczym kontrolowano stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Ogółem przeprowadzono 7 kontroli w tym 1 kontrola dotyczyła wprowadzających prekursorów kategorii 3. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Promocja zdrowia

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w zakładach pracy informowano pracodawców i pracowników o skutkach narażeń występujących na stanowiskach pracy w szczególności podczas wykonywania pracy w kontakcie z czynnikami biologicznymi, chemicznymi oraz fizycznymi. Instruowano o celowości stosowania odpowiednio dobranych środków ochron indywidualnych oraz odzieży ochronnej.

Zwracano również uwagę na przestrzeganie w zakładach pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami użycia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Rozdawano ulotki i plakaty tematyczne.

Wnioski

Porównując do lat ubiegłych obserwuje się niewielką różnicę dotyczącą liczby zakładów. Najwięcej uchybień stwierdzono w zakresie wypełniania przez pracodawców obowiązku zlecenia wykonywania pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy. Przekroczenia normatywów higienicznych, dotyczą hałasu, natomiast nie stwierdzano przekroczenia normatywów higienicznych w odniesieniu do wibracji oraz pyłu. Nie

odnotowano w 2018 r. chorób zawodowych spowodowanych negatywnym oddziaływaniem hałasu.

Podczas kontroli pracownicy inspekcji sanitarnej informowali zarówno pracodawców jak i pracowników o skutkach narażeń występujących na stanowiskach pracy oraz o korzyściach wynikających ze stosowania indywidualnych ochron osobistych i używania odzieży ochronnej i roboczej oraz zwracano również uwagę na przestrzeganie w zakładzie pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu. Najwięcej udzielanych porad dotyczyło kompletowania przez pracowników dokumentacji niezbędnej w przypadku ubiegania o choroby zawodowe oraz w zakresie oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników biologicznych i chemicznych.

VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2018 roku w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sieradzu prowadzili działania na podstawie informacji uzyskanych z doniesień prasowych, Prokuratury i Policji.

Rozpatrywano zgłoszenia Prokuratury dotyczące wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne. Wydawano decyzje administracyjne o przepadku zabezpieczonych przez funkcjonariuszy policji środków zastępczych oraz ich zniszczenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu oprócz działań kontrolnych prowadził działania oświatowe skierowane do uczniów szkół gimnazjalnych. Przekazywano ulotki oświatowe dla uczniów: „Dopalacze to śmierć”, „STOP DOPALACZOM - nowe narkotyki”, „Nowe narkotyki czy znasz prawdę o dopalaczach?”, „Biorąc - nie jesteś sobą” oraz dla rodziców: „Nowe narkotyki”, „Nasze dzieci i zagrożenia”, „STOP DOPALACZOM - uwaga rodzice”. Podobne ulotki kierowano do uczniów i ich rodziców.

W zakładach pracy wskazywano konieczność włączania tematyki zagrożeń związanych z użyciem środków zastępczych do programu okresowych szkoleń bhp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu, wypełnia nałożony przez Ministerstwo Zdrowia obowiązek informowania o zatruciach spowodowanych zażyciem środków zastępczych. Informacje zbierane są od jednostek medycznych prowadzących leczenie zamknięte na terenie powiatu sieradzkiego tj.:

- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu,
- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu Centrum Psychiatrycznego w Warcie.

Na podstawie nadesłanych zgłoszeń stwierdza się systematyczny spadek zatruc

VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Realizując cele Narodowego Programu Zdrowia w roku 2018 pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inspirował działania zdrowotne i czuwał nad ich prawidłową realizacją. Działania te swoim zasięgiem obejmowały dzieci przedszkolne, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz społeczność lokalną. Na terenie powiatu sieradzkiego w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowane były niżej opisane programy.

W ramach przedszkolnej edukacji antytytoniowej realizowano program „**Czyste powietrze wokół nas**”. Założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. Adresowany jest do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Uczestniczyło w nim 771 dzieci i rodziców z 14 przedszkoli. Realizatorom programu przekazano materiały oświatowe: plakat, kredki, malowanki, ołówki.

W 5 szkołach podstawowych miasta Sieradza realizowany jest wojewódzki program profilaktyki gruźlicy płuc „**Zadbaj o swoje płuca**”. Celem programu jest pogłębienie wiedzy o zdrowiu i uświadomienie uczniom, że poprzez zdrowy styl życia, różne formy aktywności fizycznej oraz zasady prawidłowego odżywiania mogą wpływać na własne zdrowie. W programie uczestniczyło 2227 uczniów w 90 oddziałach. Realizując Zadania Ogólnopolskiego Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w roku szkolnym 2017/2018 w 19 szkołach podstawowych powiatu sieradzkiego prowadzony był program Profilaktyki Palenia Tytoniu: w klasach I – III „**Nie pal przy mnie, proszę**”, w którym udział brało 763 uczniów i rodziców. Program ten ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W 10 szkołach podstawowych realizowano nowy ogólnopolski program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „**Bieg po Zdrowie**”. Głównym celem programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów szczególnie pomiędzy 9-10 rokiem życia. Dlatego grupa, do której skierowany jest program, to dzieci w klasie IV. Program swym zasięgiem objął 401 uczniów i rodziców.

W roku szkolnym 2017/2018 w 13 szkołach podstawowych i 3 gimnazjalnych realizowano XII edycję Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Trzymaj Formę!**” wśród 4145 uczniów, nauczycieli i rodziców. Celem programu jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów, pogłębienie wiedzy na temat znaczenia diety i aktywności fizycznej.

Kampania „Rzuć Dymka” adresowana jest do kobiet palących. Celem jej jest zachęcenie kobiet do próby rzucenia palenia oraz ukazanie korzyści z życia bez nałogu.

Wszystkie placówki powiatu sieradzkiego czynnie włączają się w akcje: „**31 maja Światowy Dzień bez Tytoniu**” oraz listopadową “ **Rzuć palenie razem z nami**”. Akcje te prowadzone są zgodnie z Ogólnopolskim Programem Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce i mają na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań wobec tytoniu, dymu tytoniowego wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. W powiecie sieradzkim kampania antynikotynowa adresowana była do wszystkich mieszkańców powiatu, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych, podstawowych, dzieci uczęszczających do przedszkoli i ich rodziców.

Na terenie siedziby PSSE zorganizowano punkt informacyjny gdzie udzielano informacji na temat szkodliwości palenia tytoniu i skutków ekonomicznych palenia papierosów. Osobom chętnym przeprowadzono badanie smokolajzerem na zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Z porad skorzystało 49 osób.

W 2018 r. realizowano program w zakresie „**Profilaktycznego programu przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych**”. Projekt współfinansowany jest przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Adresowany jest dla kobiet w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia, a celem jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety. Podjęto działania edukacyjno - promocyjne poprzez wykorzystanie materiałów z Projektu KIK\68 w Szpitalu Wojewódzkim Szpitala w Sieradzu, Poradni K, Szkole Rodzenia w Sieradzu.

W ramach ogólnego projektu jednym z elementów realizowanych jest program dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych „**ARS – czyli jak dbać o miłość?**”. W powiecie program realizowano w 2 szkołach ponadgimnazjalnych wśród 150 uczniów i rodziców.

W 13 szkołach podstawowych i 4 gimnazjalnych realizowano Wojewódzką Kampanię Edukacyjną „**Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie**”. Kampania realizowana była wśród 2173 uczniów oraz 705 rodziców. Z wypowiedzi realizatorów wynika, że rodzice z uwagą i niepokojem wysłuchiwali informacji przekazywanych przez nauczycieli, uświadamiające jak poważne jest to zagrożenie dla ich dzieci.

Z okazji **Światowego Dnia HIV/AIDS**, przypadającego jak co roku 1 grudnia, podjęto działania zapobiegające szerzeniu się tego wirusa. Kampania przebiegała pod hasłem „**Mam czas rozmawiać**”. Powstała, by stać się inspiracją do podjęcia dialogu międzypokoleniowego o zdrowiu. Grupą docelową są osoby w różnym wieku i ich rodziny. Celem Kampanii jest przypomnienie po raz kolejny że problem HIV/AIDS może dotyczyć każdego z nas - bez względu na wiek, status społeczny, miejsce zamieszkania, przekonania, czy też płeć. W realizację kampanii czynnie włączyły się: Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz media działające na naszym terenie, rozgłośnia regionalna „Nasze Radio”.

W szkołach ponadgimnazjalnych przeprowadzono eliminacje powiatowe do **Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy na temat HIV/AIDS**, pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w miesiącach letnich: czerwiec, lipiec i sierpień prowadzona była **letnia akcja** edukacyjna dla dzieci miejskich i wiejskich w wieku 6,5 -18 lat w której uczestniczyło 871 dzieci w 13 turnusach. Edukacja dzieci miała na celu wpajanie nawyków bezpiecznego zachowania podczas spędzania wolnego czasu, zwracania uwagi na kleszcze i zwierzęta leśne, bezpiecznego poruszania się po lesie, bezpiecznych zachowań w wodzie (basen). Opiekunowie grup prowadzili cykliczną edukację młodych ludzi nt: zagrożeń wynikających z używania substancji o działaniu psychoaktywnym np. alkoholu,

tytoniu, narkotyków. Poprzez realizowane działania pokazywali właściwe wzorce do naśladowania, kształtowali zdrowy styl życia wolny od używek.

Dbając o bezpieczeństwo, zdrowie dzieci i młodzieży na koloniach letnich pracownik Oświaty Zdrowotnej przeprowadził prelekcję nt. Zdrowego odżywiania się połączoną z projekcją filmu edukacyjno – profilaktycznego pt. „Napoje energetyczne – nadużywanie”. Uczestnicy kolonii otrzymali materiały edukacyjne ulotki, broszury, plakaty nt: „Zapobiegania Wirusowemu Zapaleniu Wątroby typu A”, „Jak można chronić się przed chorobami zakaźnymi”, „10 Zasad Bezpiecznych Wakacji”, „Zasady bezpieczeństwa podczas upałów”, „Bezpieczny wypoczynek letni”, porady dla uczniów, rodziców i opiekunów, „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”. W roku 2018 **Światowy Dzień Zdrowia** przypadający 7 kwietnia - Światowa Organizacja Zdrowia promowała wiedzę na temat powszechnej opieki zdrowotnej pt. „Zdrowie dla każdego”. Kampania ta adresowana była do osób w różnym wieku, różnych środowisk i mieszkających we wszystkich krajach. Powszechna opieka zdrowotna polega na zapewnieniu wszystkim ludziom dostępu do świadczeń zdrowotnych na odpowiednim poziomie, tam gdzie jest i kiedy jest to konieczne bez generowania dodatkowego obciążenia finansowego.

Ponadto w związku z obchodami Światowego Dnia Zdrowia przekazano materiały informacyjno – promocyjne dotyczące opieki okołoporodowej oraz uprawnień wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Informację otrzymały: Oddział Ginekologiczno – Położniczy oraz Poradnia Kobiet w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu. Na stronie internetowej stacji umieszczono informacje dot. obchodów Światowego Dnia Zdrowia. W realizację kampanii czynnie włączyły się Publiczne i Niepubliczne Podmioty Lecznicze.

W ramach **Europejskiego Tygodnia Szczepień Ochronnych** pracownicy PSSE w Sieradzu uruchomili punkt informacyjny w siedzibie stacji, na stronie internetowej zamieszczono informację o tygodniu szczepień i możliwościach uzyskania informacji dotyczących potrzeb i korzyści wynikających ze szczepień na każdym etapie życia. Hasło przewodnie tegorocznych obchodów to „Zapobiegaj. Chron. Zaszczep”. Informacje o inicjatywie WHO na 2019 r. oraz o konferencji organizowanej przez PZH pod tytułem „Szczepionki działają. Szczepmy Europę” zostały przekazane do wszystkich podmiotów leczniczych działających na terenie powiatu sieradzkiego. Wszystkie Zakłady Opieki Zdrowotnej udzielały informacji o celach i korzyściach wynikających ze szczepień. Rozgłośnia regionalna „Nasze Radio” przekazała informacje dotyczącą szczepień ochronnych.

W ramach akcji ogłoszonej **1 października Ogólnopolskim Dniem Tornistra** połączonej z inauguracją projektu, październik - „Miesiącem Ważenia Tornistrów”, której cele stanowią działania prozdrowotne, zmierzające w kierunku profilaktyki chorób narządu ruchu

wśród uczniów oraz działania na rzecz rozwiązywania problemu ciężkich tornistrów – w 3 szkołach podstawowych przeprowadzono badanie obciążenia uczniów ciężarem plecaków.

W ramach Narodowego Programu Zdrowia Chorób Nowotworowych pracownik Oświaty Zdrowotnej przekazał materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki nowotworów do Publicznych i Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Zadania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia prowadzono poprzez nadzorowanie i czuwanie nad realizacją Narodowego Programu Zdrowia na rok 2018. Koordynowano prace wszystkich programów oraz czuwano nad ich poprawną realizacją. Realizując zadania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadzono 48 wizytacji w placówkach oświatowo – wychowawczych i służby zdrowia realizujących programy edukacyjne.

Przeprowadzono 2 szkolenia w których uczestniczyło 25 osób, oraz utworzono 3 punkty informacyjno – konsultacyjne, z porad skorzystało 60 osób.

Udzielano instruktaży, porad metodycznych oraz dostarczano do placówek materiały oświatowe.

IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W roku 2018 w pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego nie napotkano na istotne problemy. Podobnie jak w latach ubiegłych współpracowano na bieżąco z samorządem terytorialnym, Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Strażą Pożarną i Inspekcją Weterynaryjną. Działalność polegała na sprawowaniu zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane – przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji, na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach inwestycji, w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W roku 2018 wydano:

- 58 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 22 opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 15 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto uzgodniono 8 projektów budowlanych (w formie opinii), wydano 28 opinii o dopuszczeniu do użytkowania różnych obiektów, wydano 28 decyzji płatniczych. Przeprowadzono 2 uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, wydano 10 opinii projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.

Do bardziej znaczących obiektów, przekazanych do użytkowania na terenie powiatu sieradzkiego przy udziale Państwowej Inspekcji Sanitarnej zaliczono:

1. Miejską Bibliotekę Publiczną w Sieradzu,
2. Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia w Sieradzu,
3. Stację Uzdatniania Wody w Sieradzu,
4. Obiekty Sportowe MOSiR w Sieradzu,
5. Ubojnię drobiu w Gruszczycach,
6. Stację Paliw w Brzeźniu,
7. Restaurację Mc Donald's w Sieradzu,
8. Most na rzece Warcie w mieście Warta,
9. Zakład przemysłowy w Sieradzu,
10. Leroy Merlin w Sieradzu,
11. Zakład rozbioru drobiu w Cieni.

X. PODSUMOWANIE

W 2018r. pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sieradzu, w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu sieradzkiego 2423 kontrole sanitarne, w tym poszczególne komórki organizacyjne przeprowadziły:

1. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku – 1308 kontroli;
2. Higiena komunalna - 481 kontroli;
3. Higiena pracy – 69 kontroli;
4. Epidemiologia – 409 kontroli;
5. Higiena dzieci i młodzieży – 80 kontroli;
6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny - 28 kontroli;

Pracownik oświaty zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego przeprowadził 48 wizytacji w placówkach realizujących programy prozdrowotne. W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 381 decyzji administracyjnych, w tym 81 decyzji płatniczych. W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandatami 30 osób na kwotę 6500 zł.